

Potilastiedon arkiston kevyiden kyselyrajapintojen kuvaus

v. 2.2.0

Kela, Kanta-palvelut
11.12.2023

Muutoshistoria

Versio	Muutos	Tekijä	PVM
1.0	Ensimmäinen versio	Projektiryhmä	
1.0.1	Lisätty lukuun 2.3 saaLuov-attribuutin arvojen kuvaus. Skeemasta elementin nimestä poistettu skandinaaviset merkit	Projektiryhmä	25.9.2014
1.0.2	Tehty täydennyksiä koskien yksityisten liittymistä (pyynnönSuorittaja-organisaatio liittäjätiedon ilmaisemista varten vuokralaistilanteissa) sekä lisätty täppä koskien alaikäisenä annettua informointia PP52-PP53 -palvelupyyntöihin	Projektiryhmä	18.11.2014
1.0.3	Muutettu pynnönSuorittaja -> liittaja Muutettu palvelunantaja -> palveluntuottaja	Projektiryhmä	1.12.2014
1.0.4	Lisätty luku 5, palvelutapahtumatunnusten haku luovutuskielten ylläpitoa varten Tarkennettu pyyntösanoman sisältöä	Projektiryhmä	10.3.2015 1.6.2015
1.0.5	Lisätty luvut 6 ja 7, Palvelutapahtuman olemassaolon tarkistus PP57 sekä Ostopalvelun valtuutuksen tarkistus hauiss PP58	Projektiryhmä	30.06.2016
1.0.51	Korjattu namespace-virheet PP58-skeemoissa (2872- ostopalveluTarkastusReq.xsd ja 2873- ostopalveluTarkastusResp.xsd) sekä esimerkeissä (2863- ESIM_ostopalveluTarkastusReq.xml ja 2864- ESIM_ostopalveluTarkastusResp.xml). PP58-response -sanoman skeeman boolean-tyyppi nimetty uudelleen. Tarkennettu PP58:n lukua 7.4: luovutuslupapyyntöä ei käynnistetä osana PP58:aa. Lisäksi täsmennetty, luovutuslokimerkintöjen syntymistä sekä ko. tietojen näyttäminen Omakannassa. Tarkennettu PP57 osalta hakua tilapäisten yksilöintitunnusten osalta lukuun 6.4. Tarkennettu PP58:n osalta aikavälin käsittelysäännöstöä luvussa 7.4. Lisätty tieto, että PP58 on toistaiseksi ainoastaan Kanta-järjestelmän sisäisessä käytössä.	Projektiryhmä	18.4.2017
1.0.52	Muutettu PP57:n paluusanomaa lisäämällä elementille 'palvelutapahtuma' boolean-tyyppinen attribuutti 'aktiivinen', josta tulee tulkita palvelutapahtuman voimassaolo. Muutokset tehty PP57:n paluusanoman rakenteeseen XML-schemaan, XML-esimerkkiin sekä lukuun 6.2.2. Tarkennettu tekstiä kyseisen muutoksen johdosta lukuun 6.4. Tämän lisäksi tarkennettu luvun 6.4 tekstiä koskien PP57:n käyttöä tilapäisellä yksilöintitunnuksella haettaessa. Muutettu väliaikainen henkilötunnus -termi tilapäiseksi yksilöintitunnukseksi.	Projektiryhmä	24.8.2017
1.0.53	Johdantoon lisätty huomio maakuntauudistuksen siirtymäajasta. Lukuun 6 lisätty PP57-vastauksanomaan maakuntauudistuksen myötä joissakin järjestelmissä etupainotteisesti tarvittava	Projektiryhmä	18.5.2018

Versio	Muutos	Tekijä	PVM
	rekisterinpitäjän tieto sekä tarkennettu palvelutapahtuman voimassaolon linjausmuutos.		
1.0.54	<p>Luovutuslupapyyntö PP51 pyyntö- ja vastaussanomien skeemaan lisätty luovutuksen kontekstietojen hoitokontekstiin mahdollisuus antaa myös rekisterintarkenne root ja extension elementeissä (mahdollista antaa näin myös henkilötunnus rekisterintarkenteena). Vastaavat päivitykset tehty tämän dokumentin kappaleiden 2.2.1 ja 2.2.2 rakennekuviin ja lisätty tekstit kuvien alle tehdyistä päivityksistä.</p> <p>Korjattu namespace-virheet Palvelutapahtuman olemassaolon tarkistus PP57:n response-skeemassa (2871-palvelutapahtumakyselyResp.xsd). Vastaava korjaus tehty myös esimerkisanomaan (2862-ESIM_palvelutapahtumaKyselyResp.xml).</p>	Projektiryhmä	4.10.2018
1.0.55	<p>Luovutustietojen kysely (järjestelmä, PP53) muutettu palauttamaan kaikki potilaan voimassa olevat kiellot.</p>	Projektiryhmä	26.11.2018
1.0.56	<p>Lisätty lukuun 1 Potilastietojärjestelmien käyttötapaukset –dokumentissa oleva rajausta, että kevyiden kyselyrajapintojen käyttö ei ole sallittua yksityisten toimijoiden yhteisliittymistilanteissa (isäntä-vuokralainen). Pysyvä osoitteistokytkenä on poistuva liittymismalli, jota ei käytetä enää uusissa käyttöönotoissa.</p> <p>Poistettu versiossa 1.0.53 lisätyt maakuntauudistukseen liittyvät muutokset.</p> <p>Lisätty aliluvut:</p> <p>1.1 Dokumentissa käytetyt käsitteet</p> <ul style="list-style-type: none"> - voimassa oleva palvelutapahtuma - aktiivinen palvelutapahtuma <p>1.2 Kyselyiden käyttötarkoitukset</p> <p>Tarkennettu lukuihin 2 ja 3, että pysyvässä osoitteistokytkenä Rekisterinpitäjä-tiedoksi asetetaan palvelunjärjestäjän rekisterinpitäjätieto.</p> <p>Kirjattu lukuun 3.3.1 linjaus miten luovutusten hallinnan tietoja voidaan hakea aluejärjestelmiin.</p> <p>Tarkennettu luvun 6 käsittelysääntöjä: voimassa oleva palvelutapahtuma.</p>	Projektiryhmä	3.2.2020

Versio	Muutos	Tekijä	PVM
	Poistettu kuvaus palvelupyynnöstä PP58, joka on Kanta-järjestelmän sisäisessä käytössä.		
2.0 RC2	<p>28.5.2021 hyväksytyn asiakastietolain mukaiset muutokset:</p> <p>Luku 1.3 Asiakastietolain muutosten vaikutus kyselyrajapintoihin</p> <p>Luku 1.4 Skeemat ja esimerkkisanomat</p> <p>Luku 2: Luovutuslupapyyntö (PP51)</p> <p>Luku 3: Luovutustietojen kysely PP52 (ammattihlö) ja PP53 (järjestelmä) v. 2014 pyyntösanoman versiolla</p> <p>Luku 4: Luovutustietojen kysely PP52 (ammattihlö) ja PP53 (järjestelmä) v. 2021 pyyntösanoman versiolla</p> <p>Lisäksi:</p> <p>Palvelutapahtuman tarkistus PP59: Luku 9</p> <p>Voimassa olevan palvelutapahtuman säännöt: Luku 1.1</p> <p>Pohjautuu julkaistuun versioon 1.0.56. Versio 2.0 RC1 on vedetty pois, koska sen sisältämät asiakastietolain muutokset muuttuivat lain hyväksymiskäsittelyssä.</p> <p>1.11.2021 Tarkennettu palvelupyynnöt, joiden yhteydessä potilas on yksilöitävä virallisella henkilötunnuksella.</p> <p>5.11.2021 Tarkennettu palvelutapahtuman tarkistusta palvelupyynnöllä PP59.</p>	Projektiryhmä	27.8.2021
2.0.0	<p>Sisältää RC-versioissa julkaistut muutokset</p> <ul style="list-style-type: none"> - asiakastietolain muutokset - uuden palvelupyynnön PP59 (määrittelyn tarkennukset vielä mahdollisia) <p>Lisäksi</p> <ul style="list-style-type: none"> - tarkennettu palvelupyyntöjen PP51 ja PP52 toimintaa rekisterinpitäjän muutostilanteissa - tarkennettu palvelupyynnön PP59 käsittelysääntöjä 	Projektiryhmä	6.5.2022
2.1.0	<p>Luovutuslupakyselyssä (PP51) huomioidaan luovutuslupa Uudenmaan väliaikaisen tiedonsaantioikeuden perusteella 1.1.2023 alkaen.</p> <p>31.10.2022</p>	Projektiryhmä	31.8.2022

Versio	Muutos	Tekijä	PVM
	<ul style="list-style-type: none"> - Lukuun 2.4 lisätty luovutuslupa-pyyntöön käyttötarkoitus luovutus-säännöllä "KA" - Lukuihin 3.2 ja 4.2 korjattu pyyntö-sanoman skeeman nimiavaruus - Lukuihin 3.5 ja 4.5 täydennetty PP52-kyselyssä huomioitavia asioita rekisterinpitäjän muutostilanteissa 		
2.2.0 RC1	<p>1.1.2024 yksityisessä terveydenhuollossa kiellon voi kohdistaa palvelutapahtuman lisäksi tiettyyn työterveysrekisteriin. Tehty tähän liittyvät muutokset Luovutustietojen kyselyyn (PP52, PP53).</p> <p>Päivitetty 19.12.2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tässä dokumentin versiossa kuvataan PP52- ja PP53-kyselyjen käyttö vain vuoden 2024 kyselysanomalla • Luku 1.3: Korjattu PP52- ja PP53-kyselyissä käytettävien skeemojen nimet vuoden 2024 kyselysanomalla • Luku 5: PP56-kyselyyn lisätty mahdollisuus käyttää hakuparametreja potilasasiakirjan rekisteritunnus, rekisterinpitäjän laji, palvelunantaja. <p>Päivitetty 24.8.2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> • PP57-kyselyn käytön sijaan tulee siirtyä käyttämään PP59-kyselyä. PP57-kyselyn käyttömahdollisuus tulee päättymään. • Luku 1.1.1: Palvelutapahtuman voimassaolosääntöä ei kuvata tässä dokumentissa, vaan viitataan toiminnallisiin vaatimuksiin. • Luovutustietojen kyselyyn (PP52, PP53) lisätty luovutusluvan tekstin version palautus. <p>Päivitetty 6.10.2023:</p> <p>Uuden lain (7023/2023) voimaantulon myötä luovutuslupa on hyödynnettävissä</p>	Projektiryhmä	31.10.2022

Versio	Muutos	Tekijä	PVM
	myös muilla kuin Kannan välityksellä tapahtuvissa luovutuksissa. <ul style="list-style-type: none"> Huomioitu lakimuutos luovutuslupapyyntöön kyselyssä palvelupyyntöä PP51 luovutussäännöllä "KA". Kanta-järjestelmien sisäiseen käyttöön tarkoitettu luovutuslupapyyntö kysely palvelupyyntöä PP51 siirretty toiseen dokumenttiin.		
2.2.0	RC-status poistettu.	Projektiryhmä	11.12.2023

Sisällys

Muutoshistoria	2
1 Yleistä.....	10
1.1 Dokumentissa käytetyt käsitteet	10
1.1.1 Voimassa oleva palvelutapahtuma	11
1.1.2 Aktiivinen palvelutapahtuma	11
1.2 Kyselyiden käyttötarkoitukset.....	12
1.3 Asiakastietolain muutosten vaikutus kyselyrajapintoihin	14
1.4 Skeemat ja esimerkkisanomat.....	16
2 Luovutuslupapyyntö PP51 (järjestelmä)	20
2.1 Liiketoimintalogiikan kuvaus (haku - vastaus)	20
2.2 Tietosisältö	20
2.2.1 Pyyntösanoman rakenne	21
2.2.2 Vastausanoman rakenne	22
2.3 Pääsynhallinta.....	23
2.3.1 Normaalitilanne.....	23
2.3.2 Pysyvä osoitteistokytkeä.....	23
2.4 Käsittelysäännöt.....	24
2.4.1 luovutussääntö = "YR" eli yhteisrekisteri	24
2.4.2 Luovutussääntö = "KA"	26
2.5 Lisätiedot.....	27
3 Luovutustietojen kysely PP52 (ammattihlö) ja PP53 (järjestelmä) vuoden 2024 pyyntösanoman versiolla	29
3.1 Liiketoimintalogiikan kuvaus (haku - vastaus)	29
3.2 Tietosisältö	29
3.2.1 Pyyntösanoman rakenne	30
3.2.2 Vastausanoman rakenne	31

3.3	Pääsynhallinta.....	32
3.3.1	Normaalitilanne.....	32
3.3.2	Pysyvä osoitteistokytKentä.....	32
3.3.3	Ammattihenkilön ilmoittaminen.....	33
3.4	Käsittelysäännöt.....	33
3.5	Lisätiedot.....	33
4	Aktiivisten palvelutapahtumien hakupyyntö PP54 (oma käyttö) ja PP55 (luovutus).....	34
4.1	Liiketoimintalogiikan kuvaus (haku - vastaus)	34
4.2	Tietosisältö – pyyntö	36
4.3	Tietosisältö – vastaus	37
5	Palvelutapahtumien haku luovutuskieltojen ylläpitoa varten PP56.....	37
5.1	Liiketoimintalogiikan kuvaus (haku - vastaus)	37
5.2	Tietosisältö – pyyntö	38
5.3	Tietosisältö – vastaus	39
6	Palvelutapahtuman olemassaolon tarkistus PP57	40
6.1	Liiketoimintalogiikan kuvaus (haku - vastaus)	40
6.2	Tietosisältö	40
6.2.1	Pyyntösanoman rakenne	40
6.2.2	Vastaussanoman rakenne	41
6.3	Pääsynhallinta.....	42
6.3.1	Normaalitilanne.....	42
6.3.2	Pysyvä osoitteistokytKentä.....	42
6.4	Käsittelysäännöt.....	43
7	Palvelutapahtuman tarkistus PP59	45
7.1	Liiketoimintalogiikan kuvaus (haku - vastaus)	45
7.2	Tietosisältö	45
7.2.1	Pyyntösanoman rakenne	46
7.2.2	Vastaussanoman rakenne	47

7.3	Pääsynhallinta.....	47
7.3.1	Normaalitilanne.....	47
7.3.2	Yksityisen terveydenhuollon yhteisliittymistilanne	47
7.3.3	Ostopalvelutilanne	48
7.3.4	Pysyvä osoitteistokytkeä.....	48
7.4	Käsittelysäännöt.....	48

1 Yleistä

Palvelupyynnöt PP51-PP53, PP57 ja PP59 ovat yksinkertaisia SOAP-pyyntöjä, joissa kaikki tietosisältö on SOAP-bodyssä. Kaikki varsinainen liikennöinti tehdään kaksisuuntaisen TLS-yhteyden puitteissa, joten tietoturva vastaa teknisen toteutuksen osalta muita Kanta-ydinpalveluiden rajapintoja.

Palvelupyynnöt PP54, PP55 ja PP56 noudattavat olemassa olevien Kanta-rajapintojen mukaista HL7 V3 –sanomaliikenneprotokollaa.

Tässä dokumentissa kuvattujen palvelupyyntöjen lähtökohtana ovat olleet käytötapaukset, jotka liittyvät erillisjärjestelmistä käsin tapahtuvaan luovutuksenhallintaan sekä erillisjärjestelmän tuottamien tietojen kytkemiseen palvelutapahtumiin.

Palvelupyyntöjä voi käyttää myös potilastietojärjestelmä, ei vain erillisjärjestelmä, mutta palvelupyyntöjen käytötavat ja niille asetetut rajoitteet on myös tällöin huomioitava.

Kevyiden kyselyrajapintojen PP51-PP53 ja PP57 käyttö ei ole sallittua yksityisten toimijoiden yhteisliittymistilanteissa (isäntä-vuokralainen). Rajaus on tehty, koska kaikissa sanomissa ei välitetä tarpeeksi tietoa, jotta voitaisiin yksilöidä liittyjä. Lisäksi pysyvä osoitteistokytkeä ja yhteisliittymismalli ovat eri liittymismalleja, joten niitä ei voi käyttää samanaikaisesti.

Pysyvä osoitteistokytkeä on poistuva liittymismalli, jota ei käytetä enää uusissa käyttöönotoissa.

Kevyttä kyselyrajapintaa PP59 voidaan käyttää palvelutapahtuman tarkastamiseen yksityisten toimijoiden yhteisliittymistilanteissa (isäntä-vuokralainen). Pysyvän osoitteistokytken liittymismallia ei sallita tämän kyselyrajapinnan käytössä.

Kevyen kyselyrajapinnan PP57 käyttö tulee päättymään. Korvaava kevyt kyselyrajapinta on PP59, jonka käyttöön kaikkien tulee siirtyä. Tuotantoon tulee siirtymisen osalta liukuma-aika.

1.1 Dokumentissa käytetyt käsitteet

Käsite ”aktiivinen palvelutapahtuma” on kevyiden rajapintojen osalta haasteellinen. Kevyiden rajapintojen ensimmäisten versioiden aikaan aktiivinen palvelutapahtuma tarkoitti kevyiden rajapintojen määrittelyissä palvelutapahtumaa, johon voidaan liittää hoitoasiakirjoja. Aktiivisella palvelutapahtumalla ei ollut käyttötarkoitusta, että se olisi tarkoittanut

palvelutapahtuman kelvollisuutta todentamaan hakutilanteessa hoitosuhdetta. Myöhemmissä vaiheissa muissa kansallisissa määrittelyissä kuitenkin otettiin aktiivinen palvelutapahtuma käsite käyttöön merkitsemään palvelutapahtumaa, jota voidaan käyttää hoitosuhteen todentamiseen hakutilanteessa. Kevyiden rajapintojen määrittelyn näkökulmasta tämä on ollut haastavaa ja määrittelyihin on päätynyt käsite aktiivinen molemmissa merkityksissä (PP54 ja PP55 vs. PP57 ja PP59). Alla on kuvattu nyt tarkemmin mitä käsitteellä aktiivinen tarkoitetaan tässä dokumentissa kuvatuissa palvelupyynnöissä ja nämä huomiot on viety myös kunkin palvelupyynnön tarkempiin määrittelyihin.

1.1.1 Voimassa oleva palvelutapahtuma

Voimassa olevalla palvelutapahtumalla tarkoitetaan tässä dokumentissa palvelutapahtumaa, jota voidaan käyttää hakutilanteessa hoitosuhteen todentamiseen.

Palvelutapahtuman voimassaolosäännöt on kuvattu dokumentissa Potilastiedon arkiston toiminnalliset vaatimukset sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmille, joka on julkaistu Kanta.fi-sivustolla, ks. alisivu Potilastiedon arkiston toiminnalliset vaatimukset sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmille

<https://www.kanta.fi/jarjestelmakehittajat/potilastiedon-arkiston-toiminnalliset-vaatimukset>

1.1.2 Aktiivinen palvelutapahtuma

Aktiivisella palvelutapahtumalla tarkoitetaan tässä dokumentissa palvelutapahtumaa, johon voidaan liittää hoitoasiakirjoja. Palvelutapahtumaan voidaan liittää hoitoasiakirjoja, vaikka palvelutapahtuma ei ole voimassa, esim. korjaus/jälkimerkintä yli 3 kuukautta palvelutapahtuman päättymisen jälkeen.

1.2 Kyselyiden käyttötarkoitukset

Kevyiden kyselyrajapintojen käyttötarkoitukset:

Palvelupyyntö	Käyttötarkoitus
PP51	Järjestelmän käynnistämä kysely, jolla potilastietojärjestelmä tai erillisjärjestelmä voi tarkistaa, saako potilaan tietoja luovuttaa toiselle rekisterinpitäjälle
PP52	Ammattihenkilön käynnistämä kysely, jolla potilastietojärjestelmä tai erillisjärjestelmä voi hakea potilaan antamat luovutusten hallintaan liittyvät tiedot: informoinnit, luovutusluvan, sallitaanko kieltojen ohitus hätähaun yhteydessä sekä potilaan antamat kysyvää organisaatiota koskevat kiellot.
PP53	Järjestelmän käynnistämä kysely, jolla potilastietojärjestelmä tai erillisjärjestelmä voi hakea potilaan antamat luovutusten hallintaan liittyvät tiedot: informoinnit, luovutusluvan, sallitaanko kieltojen ohitus hätähaun yhteydessä sekä potilaan antamat kaikkia palvelunantajia, palvelunantajien rekistereitä tai palvelutapahtumia koskevat kiellot.
PP54	<p>Potilastietojärjestelmä tai erillisjärjestelmä voi hakea kyselyllä omasta rekisteristään potilaan palvelutapahtumat, joihin on mahdollista liittää hoitoasiakirjoja.</p> <p>Huom. Kysely palauttaa myös palvelutapahtumia, jotka eivät ole voimassa. Kyselyn palauttamista palvelutapahtumista ei voi suoraan päätellä, ovatko ne voimassa vai eivät. Jos kyselyn palauttamia palvelutapahtumia aiotaan käyttää hoitosuhteen todentamiseen hakutilanteessa, palvelutapahtuman</p>

Palvelupyyntö	Käyttötarkoitus
	voimassaolo pitää varmistaa erikseen. Tämä varmistus on tietyissä tapauksissa mahdollinen jo PP54:n palauttaman tiedon perusteella, koska tieto palvelutapahtuman päättymisajasta sisältyy palautettavaan tietosisältöön. Lisäksi voi käyttää ~~PP57~~ /PP59-palvelupyyntöä.
PP55	<p>Potilastietojärjestelmä tai erillisjärjestelmä voi hakea kyselyllä palvelunjärjestäjän rekisteristä potilaan palvelutapahtumat, joihin on mahdollista liittää hoitoasiakirjoja.</p> <p>Huom. Kysely palauttaa myös palvelutapahtumia, jotka eivät ole voimassa. Kyselyn palauttamista palvelutapahtumista ei voi suoraan päätellä, ovatko ne voimassa vai eivät. Jos kyselyn palauttamia palvelutapahtumia aiotaan käyttää hoitosuhteen todentamiseen hakutilanteessa, palvelutapahtuman voimassaolo pitää varmistaa erikseen. Tämä varmistus on tietyissä tapauksissa mahdollinen jo PP55:n palauttaman tiedon perusteella, koska tieto palvelutapahtuman päättymisajasta sisältyy palautettavaan tietosisältöön. Lisäksi voi käyttää ~~PP57~~/PP59-palvelupyyntöä.</p>
PP56	Potilastietojärjestelmä tai erillisjärjestelmä voi kyselyllä hakea potilaan kaikkien palvelunantajien palvelutapahtumien kuvailutiedot luovutuskieltojen ylläpitoa varten
PP57	<p>a) Potilastietojärjestelmä tai erillisjärjestelmä voi tarkistaa asiakirjojen liittämiseksi palvelutapahtumaan, löytyykö palvelutapahtuma Potilastiedon arkistosta.</p> <p>b) Potilastietojärjestelmä tai erillisjärjestelmä voi tarkistaa, voiko palvelutapahtumaa käyttää hoitosuhteen todentamiseen hakutilanteessa.</p>

Palvelupyyntö	Käyttötarkoitus
	Kevyen kyselyrajapinnan PP57 käyttö tulee päättymään. Korvaava kevyt kyselyrajapinta on PP59.
PP59	<p>a) Potilastietojärjestelmä tai erillisjärjestelmä voi tarkistaa asiakirjojen liittämiseksi palvelutapahtumaan, löytyykö palvelutapahtuma Potilastiedon arkistosta.</p> <p>b) Potilastietojärjestelmä tai erillisjärjestelmä voi tarkistaa, voiko palvelutapahtumaa käyttää hoitosuhteen todentamiseen hakutilanteessa.</p> <p>Toiminnallisesti kuten PP57. Erot PP57-palvelupyyntöön käyttöön verrattuna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Käyttö sallittu myös yksityisten toimijoiden yhteisliittymistilanteissa (isäntä-vuokralainen). • Käyttöä ei sallita pysyvän osoitteistokytken liittymismallin yhteydessä

1.3 Asiakastietolain muutosten vaikutus kyselyrajapintoihin

Muutokset lakiin Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköinen käsittely (asiakastietolaki, voimaan 2021), jotka vaikuttavat tietojen luovutuksen perusteisiin on kuvattu dokumentissa Luovutushallinnan yleiskuvaus.

Lain voimaantulon jälkeen on siirtymäaika, jolloin

- Potilaan informointiasiakirja (INFO) ja Kanta-informointiasiakirja (KINFO) toimivat rinnakkain, kunnes Potilaan informointiasiakirja (INFO) poistetaan käytöstä
- Laajan luovutuskiellon arkistointi ja haku eivät ole mahdollisia

Luovutuslupapyyntö PP51 (järjestelmä)

- Mikäli potilaalle on arkistoitu Potilastiedon arkistoon Kanta-informointiasiakirja (KINFO), arkisto käyttää luovutuslupan tarkastuksessa sitä. Potilaan informointiasiakirja (INFO) huomioidaan vain, jos Kanta-informointiasiakirjaa (KINFO) ei ole arkistoitu
- Ei muutoksia pyyntö- eikä vastaussanomaa

Luovutustietojen kysely PP52 (ammattihlö) ja PP53 (järjestelmä) voidaan toistaiseksi tehdä myös vanhoilla pyyntö- ja vastaussanomien versioilla.

Pyyntösanomien skeeman nimiavaruus määrittää vastaussanomien rakenteen.

- Luovutustietojen kysely vuoden 2014 pyyntösanomien versioilla:
  - Kysely palauttaa:
    - Jos potilaalle on arkistoitu Kanta-informointiasiakirja (KINFO), kysely palauttaa vastaussanomien informointi-tiedoissa, että potilas on saanut
      - informoinnin kansallisesta arkistosta
      - informoinnin kaikista sairaanhoitopiirien yhteisrekistereistä
      - informoinnin KanTa-reseptikeskuksesta
    - Jos potilaalle ei ole arkistoitu Kanta-informointiasiakirjaa (KINFO) ja potilaalle on arkistoitu Potilaan informointiasiakirja (INFO), kysely palauttaa informointitiedot INFO-lomakkeella annettujen tietojen mukaisesti
    - Vuoden 2014 pyyntösanomien versioilla ei palaudu tietoa siitä, onko potilaalle arkistoitu Kanta-informointiasiakirja (KINFO) vai Potilaan informointiasiakirja (INFO), eikä Kanta-informointiasiakirjan version tunnistetta.
  - Kuvattu dokumentin versiossa 2.1.0.

- Luovutustietojen kysely vuoden 2021 pyyntösanoman versiolla:
  - Pyyntösanoman skeeman nimiavaruudeksi vuoden 2021 nimiavaruus
  - Vastauksanoman rakenne muuttuu
  - Kysely palauttaa:
    - Jos potilaalle on arkistoitu Kanta-informointiasiakirja (KINFO), kysely palauttaa Kanta-informoinnin tiedot vastauksanoman kantainformointi-tiedoissa
    - Jos potilaalle ei ole arkistoitu Kanta-informointiasiakirjaa (KINFO), mutta potilaalle on arkistoitu Potilaan informointiasiakirja (INFO), kysely palauttaa informointitiedot INFO-lomakkeella annettujen tietojen mukaisesti vastauksanoman informointi-tiedoissa
  - Kuvattu dokumentin versiossa 2.1.0.
- Luovutustietojen kysely vuoden 2024 pyyntösanoman versiolla:
  - Pyyntösanoman skeeman nimiavaruudeksi vuoden 2024 nimiavaruus
  - Vastauksanoman rakenne muuttuu
    - Vastauksanomaan lisätty yksityisten työterveysrekisterien työnantaja-kohtaiset kieltotiedot
    - Vastauksanomaan lisätty luovutuslupan tekstin versio
  - Kuvattu luvussa 3

Luvussa 3 kuvattujen vuoden 2024 pyyntö- ja vastauksanomien versiot tulee ottaa käyttöön viimeistään silloin, kun vastauksanomasta tutkitaan seuraavia 1.1.2024 alkaen voimaan astuvia muutoksia (ks. dokumentti Julkaisuaikataulu):

- onko potilas asettanut laajan luovutuskiellon
- onko potilas tehnyt yksityisen työterveysrekisterin työnantajakohtaisia kieltotoja
- onko potilas antanut luovutuslupan, joka laajenee kattamaan luovutukset myös Potilastiedon arkiston ulkopuolella

Luovutustietojen kyselyn vuoden 2024 pyyntö- ja vastauksanomien versiot voi ottaa käyttöön jo ennen vuotta 2024.

1.4 Skeemat ja esimerkkisanomat

Kevyiden kyselyrajapintojen käyttämät skeemat ja esimerkkisanomat:

Palvelu-pyyntö	Skeema ja esimerkkisanomat	Lisätietoja
PP51	Skeeman nimiavaruus: http://www.kanta.fi/skeemat/ws/luovutuslupaRequest/2014/04/31	

Palvelu- pyyntö	Skeema ja esimerkkisanomat	Lisätietoja
	<p>Pyyntösanoman skeema: luovutuslupaReq.xsd</p> <p>Vastausanoman skeema: luovutuslupaResp.xsd</p> <p>Pyyntösanoman esimerkki: ESIM_luovutuslupaReq.xml</p> <p>Vastausanoman esimerkki: ESIM_luovutuslupaResp.xml</p>	
PP52 PP53	<p>Skeeman nimiavaruus: http://www.kanta.fi/skeemat/ws/luovutustiedotRequest/2014/04/31</p> <p>Pyyntösanoman skeema: luovutustiedotReq.xsd</p> <p>Vastausanoman skeema: luovutustiedotResp.xsd</p> <p>Pyyntösanoman esimerkki: ESIM_luovutustiedotReq.xml</p> <p>Vastausanoman esimerkki: ESIM_luovutustiedotResp.xml</p>	<p>Skeema käytössä toistaiseksi, ei uusia käyttöönottoja.</p> <p>Vastausanoman skeema ei sisällä:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kanta-informoinnin versiotietoa • Laajaa luovutuskieltoa • Yksityiseen työterveysrekisteriin kohdistuvan kielon rekisterin tarkennetta • Luovutusluvan kattavuuden kertovaa tietoa

PP52	Skeeman nimiavaruus: http://www.kanta.fi/skeemat/ws/luovutustiedotRequest/2021/11/01	Skeema käytössä toistaiseksi, ei uusia käyttöönottoja.
PP53	Pyyntösanoman skeema: luovutustiedotReq2.xsd Vastausanoman skeema: luovutustiedotResp2.xsd Pyyntösanoman esimerkki: ESIM_luovutustiedotReq_20211101.xml Vastausanoman esimerkki: ESIM_luovutustiedotResp_20211101.xml	Vastausanoman skeema ei sisällä: <ul style="list-style-type: none"> Yksityiseen työterveysrekisteriin kohdistuvan kielon rekisterin tarkennetta Luovutusluvan kattavuuden kertovaa tietoa
PP52	Skeeman nimiavaruus: http://www.kanta.fi/skeemat/ws/luovutustiedotRequest/2024/01/01	Vastausanoman skeemaan lisätty:
PP53	Pyyntösanoman skeema: luovutustiedotV2Req.xsd Vastausanoman skeema: luovutustiedotV2Resp.xsd Pyyntösanoman esimerkki: ESIM_luovutustiedotReq_20240101.xml Vastausanoman esimerkki: ESIM_luovutustiedotResp_20240101.xml	<ul style="list-style-type: none"> Yksityiseen työterveysrekisteriin kohdistuvan kielon rekisterin tarkenne (rekTark) Luovutusluvan kattavuuden kertova tieto (teksti-Versio)
PP57	Skeeman nimiavaruus: http://www.kanta.fi/skeemat/ws/palvelutapahtumakyselyRequest/2014/04/31 Pyyntösanoman skeema: palvelutapahtumakyselyReq.xsd Vastausanoman skeema: palvelutapahtumakyselyResp.xsd Pyyntösanoman esimerkki: ESIM_palvelutapahtumakyselyReq.xml Vastausanoman esimerkki: ESIM_palvelutapahtumakyselyResp.xml	
PP59	Skeeman nimiavaruus: http://www.kanta.fi/skeemat/ws/palvelutapahtumatarkistusRequest/2021/11/01	

	<p>Pyyntösanoman skeema: palvelutapahtumatarkistusReq.xsd</p> <p>Vastaussanoman skeema: palvelutapahtumatarkistusResp.xsd</p> <p>Pyyntösanoman esimerkki: ESIM_palvelutapahtumatarkistusReq.xml</p> <p>Vastaussanoman esimerkki: ESIM_palvelutapahtumatarkistusResp.xml</p>	
PP54	Kts. HL7 V3 Medical –rajapintatoteutus	
PP55	Kts. Esimerkit Potilastiedon arkiston esimerkkisanomista	
PP56		

2 Luovutuslupapyyntö PP51 (järjestelmä)

2.1 Liiketoimintalogiikan kuvaus (haku - vastaus)

Luovutuslupapyyntö palauttaa palvelupyynnön lähettäneelle potilastietojärjestelmälle tai erillisjärjestelmälle tiedonhallintapalvelun päättämisen tiedon siitä, saako järjestelmä luovuttaa määriteltyjä potilaan tietoja vai ei. Luovutuslupapyyntö voidaan rajata palvelutapahtuman tai palvelunantajan perusteella. On huomioitava, että palvelu ei yksityiskohtaisesti kerro luovutustenhallintaan vaikuttavien tietojen (kieltojen, informointien ym.) olemassaolosta vaan ainoastaan kulloinkin sovellettavan säännösten perusteella sen, että onko luovutus sallittu vai ei. Luovutuslupapyyntö ottaa huomioon informoinnit, luovutusluvan ja kiellot sekä optiona hoitokontekstin palvelutapahtuman perusteella tapahtuvan asiallisen yhteyden päättelyyn.

Luovutuslupapyyntö toimii kieltojen huomioimisen osalta myös rekisterinpitäjän muutostilanteissa, kun pyyntöparametreina välitetään palvelutapahtumat.

Luovutuslupapyyntö on järjestelmän tekemä kysely, eikä sen tulosta näytetä ammattihenkilölle. Palvelu ei vaadi palvelupyynnön lähettäjän hoitosuhteen todentamista.

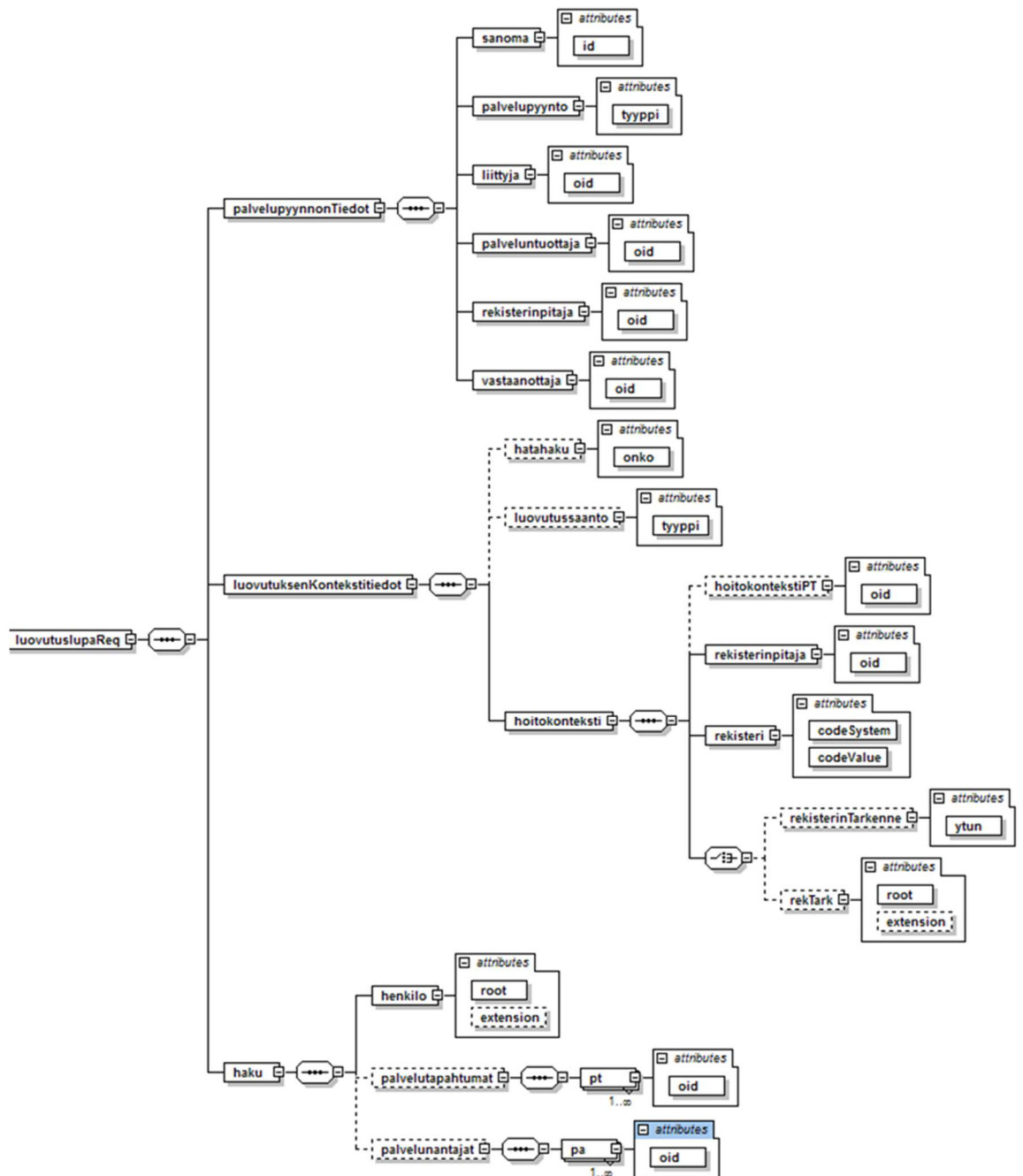
Potilas on yksilöitävä virallisella henkilötunnuksella.

2.2 Tietosisältö

Tässä luvussa kuvataan pyyntö- ja vastaussanomien rakenne.

Sanomaskeemat ja WSDL-rajapinnan kuvaus on julkaistu erillisinä tiedostoina tämän dokumentin rinnalla.

2.2.1 Pyyntösanoman rakenne

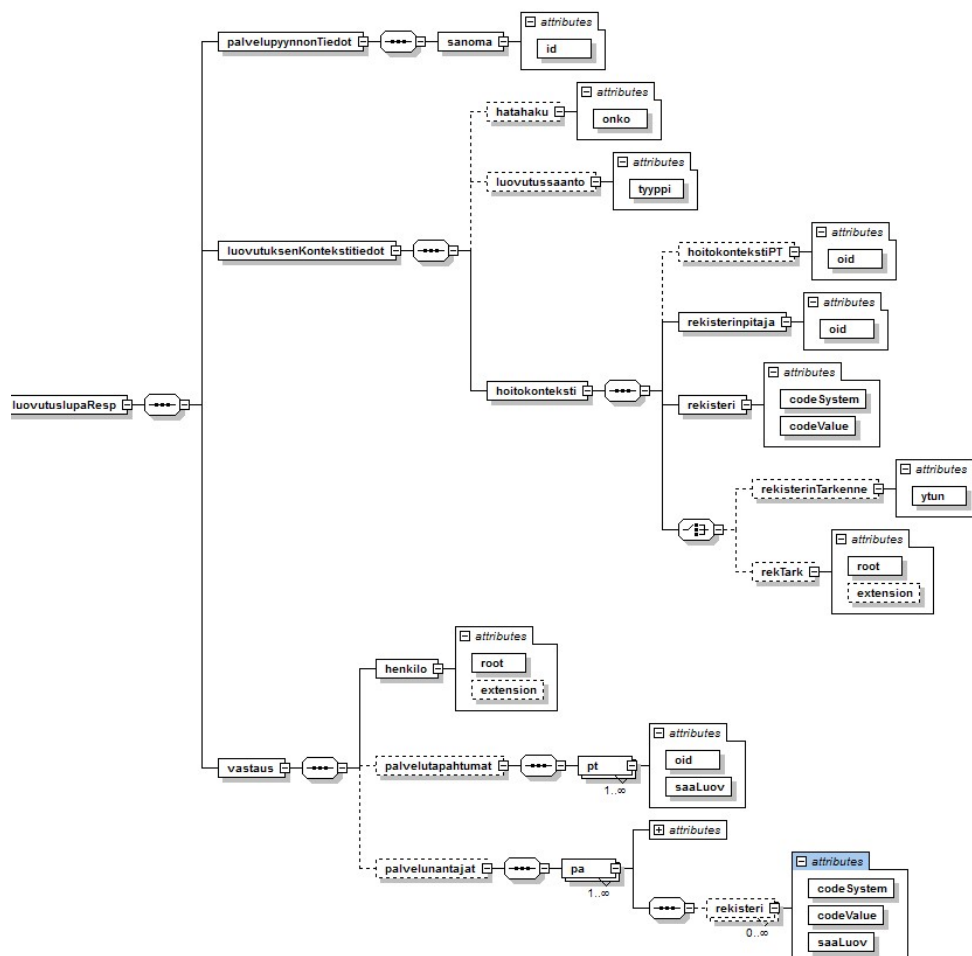

Huom. luovutuslupaReq.luovutuksenKontekstittiedot.hoitokonteksti.rekisterinTarkenne-tiedosta puuttui versioon 1.0.53 asti mahdollisuus antaa rekisterintarkenteena henkilötunnus.

Tämän vuoksi luovutuksenKontekstitiedot.hoitokonteksti elementin alle tehtiin rekisterintarkennetta varten choice-rakenne (ks. rakennekuva yllä).

Choice-rakenteeseen lisättiin taaksepäin-yhteensopivuuden vuoksi aiempi luovutuslupaReq.luovutuksenKontekstitiedot.hoitokonteksti.rekisterintarkenne elementti muuttumattomana (näin aiemman skeeman mukainen toteutus toimii kuten ennen). Tämän lisäksi choice-rakenteeseen lisättiin uusi elementti rekTark, jossa on mahdollista antaa erikseen root ja extension. Tätä rekTark elementtiä voidaan näin käyttää myös henkilötunnuksen välittämiseen. Elementin rekTark attribuutti root on pakollinen ja extension vapaaehtoinen, näin elementtiä rekTark voi käyttää myös y-tunnuksen välittämiseen pelkässä root-muodossa (rekisterinTarkenne.ytun sijaan).

2.2.2 Vastaussanoman rakenne

Huom. pyyntösanomaa vastaava rekisterintarkenne tarkennus on tehty myös vastaussanoman rakenteeseen luovutuslupaResp.luovutuksenKontekstitiedot.hoitokonteksti (ks. rakennekuva yllä).

2.3 Pääsynhallinta

Pääsynhallinta perustuu muun Kanta-sanomaliikenteen mukaisesti liityntäpisteeseen, Kanta-osoitteistoon ilmoitettuihin tietoihin sekä sanomalla välitettäviin organisaatietietoihin. Pyyntösanomalla tiedot välitetään palvelupyynnön tiedoissa XML-elementeissä "liittyja" (organisatorinen taho, jonka nimissä kysely Kanta-palveluun tehdään) sekä "palveluntuottaja" (organisatorinen taho, joka tarvitsee ko. tietoa luovutusluvan päättelyyn).

2.3.1 Normaalitytilanne

Mikäli liittyjä on sama taho kuin palveluntuottaja asetetaan sekä liittyja-elementtiin että palveluntuottaja-elementtiin sama tieto.

2.3.2 Pysyvä osoitteistokytkenä

Erillisjärjestelmän edustaessa eri organisaatiota kuin liittyjä taho sen oikeus toimia Kanta-pääsynhallinnan näkökulmasta liittyjän nimissä edellyttää ydinjärjestelmästä (=palvelutapahtumasta) vastaavan ja erillisjärjestelmästä (=esimerkiksi laboratoriotutkimuksista) vastaavan organisaation keskinäistä sopimusta "pysyvää" osoitteistokytkenästä tai ostopalveluvaltuutusta. Osoitteistokytkenä pohjautuva malli lienee tyypillisempi tapaus erillisjärjestelmäliitoksissa.

Tieto pysyvää osoitteistokytkenästä liittyjän ja palveluntuottajan välillä tallennetaan Kanta-osoitteistoon. Palvelupyynnön käytettävä palveluntuottajan (erillisjärjestelmästä vastaava organisaatio) liityntäpiste kytketään Kanta-osoitteistossa liittyjään (ydinjärjestelmästä vastaava organisaatio) ja kysely tehdään liittyjän nimissä. Vastaavalla tavalla voidaan ajatella, että kytkenästä liittyjän liityntäpiste annetaan palveluntuottajan käyttöön. Oleellista on, että liityntäpiste – liittyjä – suhde on palveluntuottajan yksilöivä jolloin 1) käyttöoikeudet tälle kombinaatiolle voidaan määritellä liittyjän toimesta palveluntuottajakohtaisesti ja 2) tähän palveluntuottajaan liittyvä liikenne on eroteltavissa liittyjän omasta Kanta-liikenteestä. Tässä mallissa liittyja-elementtiin asetetaan aina se taho, joka on ilmoitettu Kanta-liittyjäksi ja palveluntuottaja-elementtiin asetetaan aina se taho, joka käyttää tietoa palvelutapahtuman toteuttamiseksi. Rekisterinpitäjäksi asetetaan palvelunjärjestäjän eli Kanta-liittyjäksi ilmoitetun organisaation rekisterinpitäjätieto.

Ostopalveluvaltuutus toimii vastaavalla tavalla kuin muissakin Kanta-palveluissa eli ostopalveluvaltuutuksella voidaan antaa palveluntuottajalle rajattu oikeus toimia palvelunjärjestäjän roolissa Kanta-palveluun päin.

2.4 Käsittelysäännöt

Sanomalla voidaan ilmoittaa luovutussääntö, joka voi olla "YR" tai "KA". Jos sanomalla ei ole luovutussääntöä, arkistopalvelu käsittelee luovutuslupapyyntöä "KA"-luovutussäännön mukaisesti.

Vastaussanomalla saaLuov-attribuutit voivat saada arvon "true", "false" tai "NA". Arvon "NA" palauttaminen tarkoittaa, että tietoa ei pysty antamaan esim. siitä syystä että palvelutapahtumaa, jonka luovutusosoikeutta tutkitaan, ei löydy Potilastiedon arkistosta tai palvelutapahtuma ei ole kyseisen potilaan palvelutapahtuma.

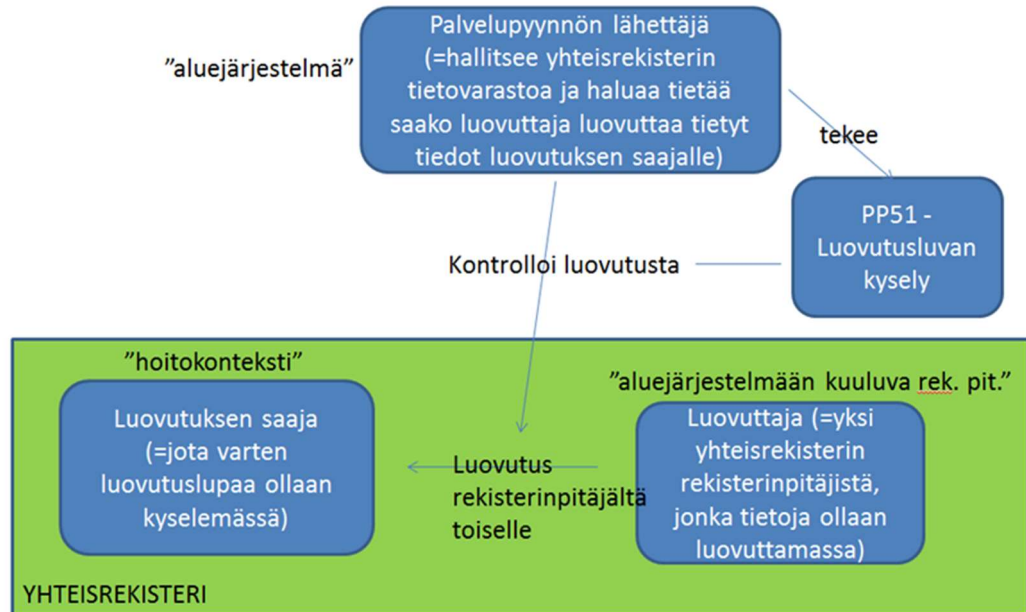
2.4.1 Luovutussääntö = "YR" eli yhteisrekisteri

- 31.12.2022 asti (LT1): tarkistetaan, löytyykö henkilötunnukselle Kanta-informointiasiakirja (KINFO)
  - jos Kanta-informointiasiakirjaa (KINFO) ei löydy, tarkistetaan Potilaan informointiasiakirjalta (INFO), löytyykö henkilötunnukselle informointitieto siitä yhteisrekisteristä/sairaanhoitopiiristä, johon luovutuksen saaja kuuluu (saajan tiedot löytyvät luovutuksenKontekstitiedot-rakenteesta)
    - jos ei löydy: palautetaan kaikille parametreille saaLuov = "false", ellei kyseessä ole hätähaku, jolloin jatketaan käsittelyä
    - huom! Potilaan informointiasiakirjalta (INFO) ei huomioida 'KanTa-eArkisto informointi' – tietoa, ainoastaan informointi sairaanhoitopiiriin yhteisrekisteristä, kun luovutussääntö = YR
- 1.1.2023 alkaen (LT1, LT2):
  - jos luovutuksen saaja kuuluu Uudenmaan väliaikaisen tiedonsaantioikeuden piiriin, tarkistetaan, onko potilasta informoitu Kanta-informoinnin (KINFO) versiolla 1.1.0 tai uudemmalla
    - jos ei ole, palautetaan kaikille parametreille saaLuov = "false", ellei kyseessä ole hätähaku, jolloin jatketaan käsittelyä
- tarkistetaan luovutuksen saajan hoitokontekstin palvelutapahtuma, mikäli sellainen on annettu (oletus: hoitokonteksti on tarkistettu alueellisesti tai muulla tavalla, tarkistetaan tämän palvelupyyntöä yhteydessä vain jos palvelutapahtuma-tieto on annettu luovutuksenKontekstitiedot-rakenteessa)
  - luovutuksen saajan hoitokontekstin palvelutapahtuma tarkistetaan samalla periaatteella kuin luovutushaussa
  - palvelutapahtumaa ei löydy luovutuksen saajan rekisteristä hakukriteerinä käytetylle potilaalle: palautetaan kaikille parametreille saaLuov = "false"
  - huom! ei tällaisenaan huomioi ostopalveluna järjestäjän rekisteriin muodostettua palvelutapahtumaa

- huomioidaan myös hoitosuhteen muodostumissäännöt eli aikarajaukset joiden puitteissa palvelutapahtumaa saa käyttää hoitosuhteen todentamiseen
- 31.12.2022 asti: sairaanhoitopiirin oman työterveyshuollon rekisterit sekä näissä rekistereissä olevat palvelutapahtumat: palautetaan kaikille parametreille SaaLuov = "false". 1.1.2023 alkaen (LT1): Uudenmaan väliaikaisen tiedonsaantioikeuden perusteella asetetaan Uudenmaan alueen rekisterinpitäjien kaikille työterveyden rekistereille SaaLuov = "false".
- yhteisrekisterin ulkopuoliset palvelunantajat, niiden rekisterit sekä näissä rekistereissä olevat palvelutapahtumat: palautetaan kaikille parametreille SaaLuov = "false"
- tarkistetaan, onko potilaalla laaja luovutuskielto voimassa
  - jos potilaalla on laaja luovutuskielto voimassa, palautetaan kaikille parametreille SaaLuov = "false"
  - otetaan huomioon mahdollinen hätähaku, joka saattaa lieventää kieltojen vaikuttavuutta
- tarkistetaan palvelunantajatasoiset kiellot, jos potilaalla ei ole laajaa luovutuskieltoa voimassa
  - verrataan kieltoja pyyntöparametrina oleviin tietoihin ja merkataan niiden mukaisesti palautettavaan tietosisältöön saaLuov-parametrin arvo true/false
  - otetaan huomioon mahdollinen hätähaku, joka saattaa lieventää kieltojen vaikuttavuutta
- tarkistetaan rekisteritasoiset kiellot, jos potilaalla ei ole laajaa luovutuskieltoa voimassa
  - mikäli haussa olevilla palvelunantajilla on rekistereitä, jotka eivät rajaudu jo palvelunantajakohtaisten kieltojen perusteella, niin
    - verrataan kieltoja pyyntöparametrina oleviin palvelunantajatietoihin ja merkataan niiden mukaisesti palautettavaan tietosisältöön saaLuov-parametrin arvo true/false
    - otetaan huomioon mahdollinen hätähaku, joka saattaa lieventää kieltojen vaikuttavuutta
- tarkistetaan palvelutapahtumakohtaiset kiellot, jos potilaalla ei ole laajaa luovutuskieltoa voimassa
  - mikäli haussa on palvelutapahtumia, joita ei ole rajattu mahdollisesti jo em. kielloilla pois luovutettavista, niin
    - verrataan kieltoja pyyntöparametrina oleviin tietoihin ja merkataan niiden mukaisesti palautettavaan tietosisältöön saaLuov-parametrin arvo true/false
    - otetaan huomioon mahdollinen hätähaku, joka saattaa lieventää kieltojen vaikuttavuutta
- palautetaan vastaus (true/false per kysytty entiteetti) ja lokitetaan luovutushallinnan tietojen luovutuspyyntö luovutuslokiin

Havainnekuva: Yhteisrekisteriä koskeva luovutuslupapyyntö

2.4.2 Luovutussääntö = "KA"

Tässä luvussa kuvataan, miten potilastietojärjestelmä tai erillisjärjestelmä voi tarkistaa, onko sallittua tehdä Kannan ulkopuolisia luovutuksia. (LT3)

- informoinnin ja luovutuslupan tarkistaminen
  - jos kyseessä on hätähaku, informointia ja luovutuslupaa ei tarkisteta, jolloin jatketaan käsittelyä
  - jos kyseessä ei ole hätähaku
    - tarkistetaan, löytyykö henkilötunnukselle Kanta-informointiasiakirja versio 2.0.0
      - jos informointia ei löydy, palautetaan kaikille parametreille saaLuov = "false"
    - tarkistetaan, löytyykö henkilötunnukselle luovutuslupa (LT3)
      - jos luovutuslupaa ei löydy, palautetaan kaikille parametreille saaLuov = "false"
- tarkistetaan luovutuksen saajan hoitokontekstin palvelutapahtuma, mikäli sellainen on annettu (oletus: hoitokonteksti tarkistetaan alueellisesti tai muulla tavalla, tarkistetaan tämän palvelupyynnön yhteydessä vain jos palvelutapahtuma-tieto on annettu luovutuksenKontekstitiedot-rakenteessa)
  - luovutuksen saajan hoitokontekstin palvelutapahtuma tarkistetaan samalla periaatteella kuin luovutushaussa
  - palvelutapahtumaa ei löydy luovutusta pyytävän tahon rekisteristä hakukriteerinä käytetylle potilaalle: palautetaan kaikille parametreille saaLuov = "false"

- huom! ei tällaisenaan huomioi ostopalveluna järjestäjän rekisteriin muodostettua palvelutapahtumaa
  - huomioidaan myös hoitosuhteen muodostumissäännöt eli aikarajaukset joiden puitteissa palvelutapahtumaa saa käyttää hoitosuhteen todentamiseen
- tarkistetaan, onko potilaalla laaja luovutuskielto voimassa
  - jos potilaalla on laaja luovutuskielto voimassa, palautetaan kaikille parametreille SaaLuov = "false"
  - otetaan huomioon mahdollinen hätähaku, joka saattaa lieventää kieltojen vaikuttavuutta
- tarkistetaan palvelunantajatasoiset kiellot, jos potilaalla ei ole laajaa luovutuskieltoa voimassa
  - verrataan kieltoja pyyntöparametrina oleviin palvelunantajatietoihin ja merkataan niiden mukaisesti palautettavaan tietosisältöön saaLuov-parametrin arvo true/false
  - otetaan huomioon mahdollinen hätähaku, joka saattaa lieventää kieltojen vaikuttavuutta
- tarkistetaan rekisteritasoiset kiellot, jos potilaalla ei ole laajaa luovutuskieltoa voimassa
  - mikäli haussa olevilla palvelunantajilla on rekistereitä, jotka eivät rajaudu jo palvelunantajakohtaisten kieltojen perusteella, niin
    - verrataan kieltoja pyyntöparametrina oleviin tietoihin ja merkataan niiden mukaisesti palautettavaan tietosisältöön saaLuov-parametrin arvo true/false
    - otetaan huomioon mahdollinen hätähaku, joka saattaa lieventää kieltojen vaikuttavuutta
- tarkistetaan palvelutapahtumakohtaiset kiellot, jos potilaalla ei ole laajaa luovutuskieltoa voimassa
  - mikäli haussa on palvelutapahtumia, joita ei ole rajattu mahdollisesti jo em. kielloilla pois luovutettavista, niin
    - verrataan kieltoja pyyntöparametrina oleviin tietoihin ja merkataan niiden mukaisesti palautettavaan tietosisältöön saaLuov-parametrin arvo true/false
    - otetaan huomioon mahdollinen hätähaku, joka saattaa lieventää kieltojen vaikuttavuutta
- palautetaan vastaus (true/false per kysytty entiteetti) ja lokitetaan luovutuksenhallinnan tietojen luovutus pyyntö luovutuslokiin

2.5 Lisätiedot

LT1 1.1.2023 alkaen Uudenmaan maakunnassa hyvinvointialueen, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän välillä tietoja voidaan luovuttaa ilman erillistä luovutuslupaa kiellot huomioiden, mikäli potilasta on tästä informoitu (Kanta-informointi versio 1.1.0 tai uudempi). Tämän mahdollistaa Uudenmaan väliaikainen tiedonsaantioikeus (HE 18/2022 vp, 64 a §), joka pohjautuu terveydenhuoltolain 1326/2010 9 §:n mukaista sairaanhoitopiirin alueen yhteisrekisteriä koskevaan potilastietojen käsittelyä koskevaan sääntelyyn. Uudenmaan hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän tuottama työterveyshuolto ei kuulu väliaikaisen tiedonsaantioikeuden piiriin.

LT2 1.1.2023 alkaen: Jos luovutuslupakyselyä käytetään siirtymäaikana vielä luovutussäännöllä "YR" hyvinvointialueella, joka ei kuulu Uudenmaan erillISRatkaisun piiriin, palautetaan saaLuov=true palvelutapahtumille, jotka ovat luovutuksen saajaksi ilmoitetun hyvinvointialueen rekisterissä.

LT3 Luovutuslupa (tyyppi KA)

1.1.2024 alkaen luovutuslupa laajenee kattamaan luovutukset myös Potilastiedon arkiston ulkopuolella.

Jos luovutuslupa-asiakirja sisältää Lomakkeen omistajan määrittelyversio -tiedossa arvon PTA330.2024, luovutuslupa oikeuttaa luovutuksiin myös Potilastiedon arkiston ulkopuolella.

3 Luovutustietojen kysely PP52 (ammattihlö) ja PP53 (järjestelmä) vuoden 2024 pyyntösanoman versiolla

Tässä luvussa kuvataan luovutustietojen kysely vuoden 2024 pyyntösanoman versiolla.

Versioden käyttö on kuvattu luvussa [Asiakastietolain muutosten vaikutus kyselyrajapintoihin](#).

3.1 Liiketoimintalogiikan kuvaus (haku - vastaus)

Luovutustietojen kysely palauttaa potilastietojärjestelmälle tai erillisjärjestelmälle tiedon siitä, mitkä luovutusten hallintaan liittyvät tiedot potilas on antanut.

PP52 kyselyssä kieltojen osalta palautetaan vain kysyvää organisaatiota koskevat palvelutapahtuma-, palvelunantaja- ja rekisterikohtaiset kiellot. PP53 kyselyssä palautetaan kaikkia organisaatiota koskevat palvelutapahtuma-, palvelunantaja- ja rekisterikohtaiset kiellot. Lisäksi kummassakin kyselyssä palautetaan laaja luovutuskielto –tieto, mikäli laaja luovutuskielto on Potilastiedon arkistoon arkistoitu. Kummassakin kyselyssä palautetaan yksityiseen työterveysrekisteriin kohdistuvien kieltojen rekisterien tarkenteet ja luovutusluvan tieto, joka kertoo kattaako luovutuslupa myös luovutukset Potilastiedon arkiston ulkopuolella.

Luovutustietojen kysely voi olla joko ammattihenkilön tai järjestelmän tekemä kysely. Kun kysely on ammattihenkilön tekemä (PP52) myös lokille tallennetaan ammattihenkilön tiedot. Kun kyseessä on järjestelmähaku (PP53), lokille ei tallenneta ammattihenkilön tietoja. Järjestelmähakua saa käyttää vain järjestelmän sisäiseen käyttöön, ja tällöin itse tahdonilmaisuja ei saa näyttää ammattihenkilölle.

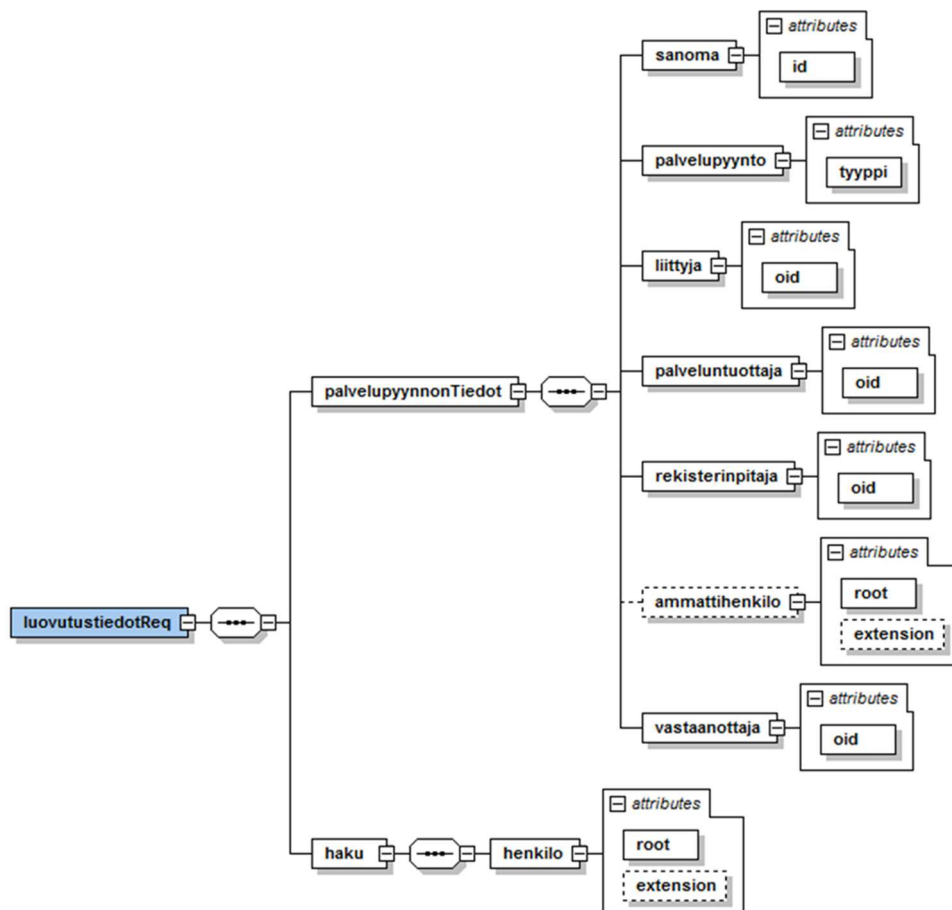
Potilas on yksilöitävä virallisella henkilötunnuksella.

3.2 Tietosisältö

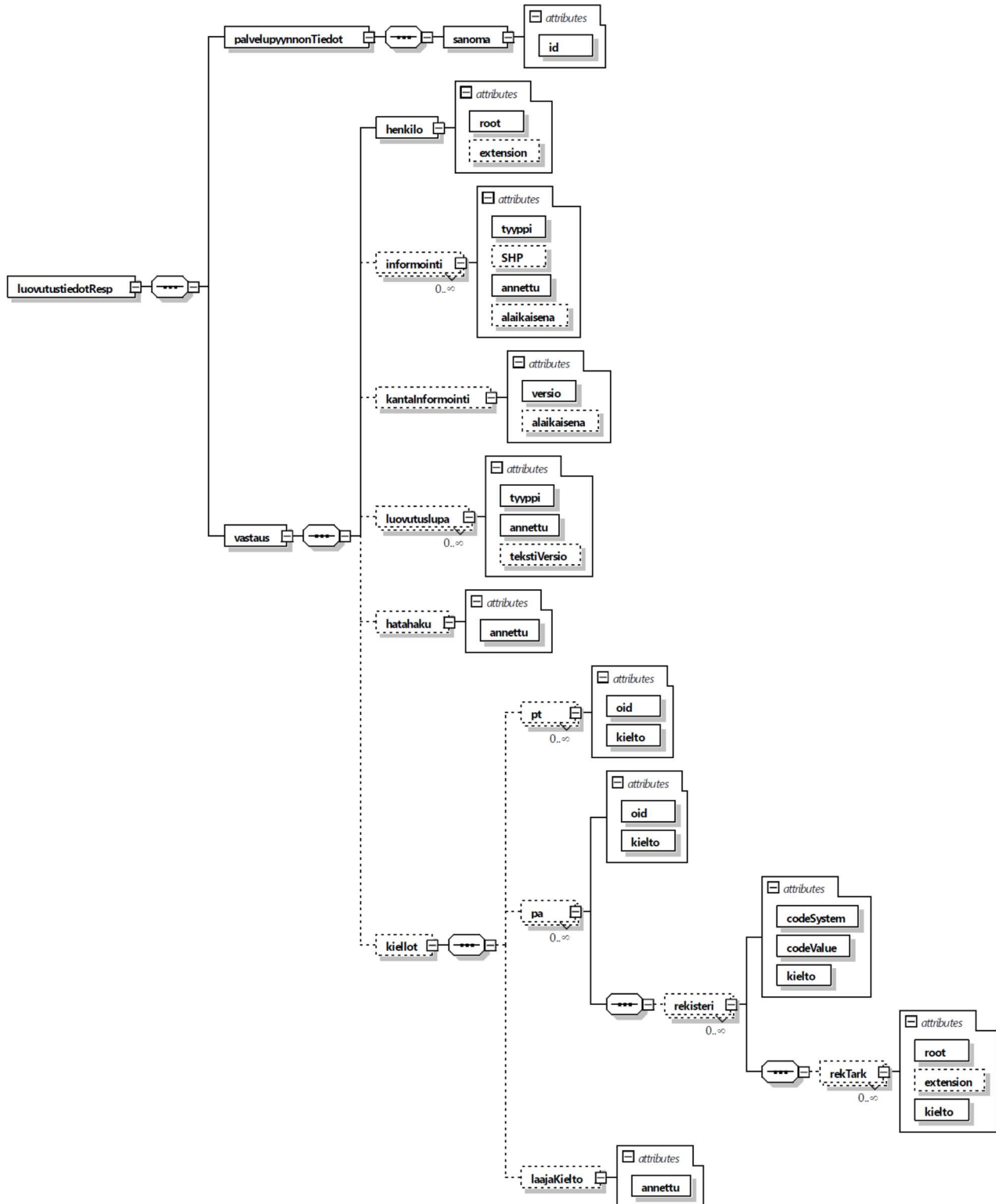
Tässä luvussa kuvataan pyyntö- ja vastaussanoman rakenne.

Sanomaskeemat ja WSDL-rajapinnan kuvaus on julkaistu erillisinä tiedostoina tämän dokumentin rinnalla.

3.2.1 Pyyntösanoman rakenne

3.2.2 Vastauksanoman rakenne

3.3 Pääsynhallinta

Pääsynhallinta perustuu muun Kanta-sanomaliikenteen mukaisesti liityntäpisteeseen, Kanta-osoitteistoon ilmoitettuihin tietoihin sekä sanomalla välitettäviin organisaatietietoihin.

Pyyntösanomalla tiedot välitetään palvelupyynnön tiedoissa XML-elementeissä "liittyja"

(organisatorinen taho, jonka nimissä kysely Kanta-palveluun tehdään) sekä

"palveluntuottaja" (organisatorinen taho, joka tarvitsee ko. tietoa luovutusluvan päättelyyn).

3.3.1 Normaalitilanne

Mikäli liittyjä on sama taho kuin palveluntuottaja, asetetaan sekä liittyja-elementtiin että palveluntuottaja-elementtiin sama tieto. PP53:n osalta normaalitilanteeksi luetaan myös aluejärjestelmää/yhteisrekisteriä varten luovutusten hallintaan liittyvien tietojen hakeminen. Tällä vältetään esimerkiksi tilanne, ettei jokaisen aluejärjestelmään liittyneen organisaation tarvitse hakea samoja tietoja erikseen. Tällöin liittyjänä sekä palveluntuottajana on aluejärjestelmästä vastaava organisatorinen taho. Tässä yhteydessä on huomattava, että Kanta-palvelujen luovutuslokin näkökulmasta tietojen saaja on aina kyseinen aluejärjestelmästä vastaava taho. Täten kyseinen organisatorinen taho on itse vastuussa lokituksesta, miten luovutusten hallintaan saatuja tietoja on aluejärjestelmässä käytetty.

3.3.2 Pysyvä osoitteistokytkenä

Erillisjärjestelmän edustaessa eri organisaatiota kuin liittyjätaho sen oikeus toimia Kanta-pääsynhallinnan näkökulmasta liittyjän nimissä edellyttää ydinjärjestelmästä (=palvelutapahtumasta) vastaavan ja erillisjärjestelmästä (=esimerkiksi laboratoriotutkimuksista) vastaavan organisaation keskinäistä sopimusta "pysyvistä" osoitteistokytkenästä tai ostopalveluvaltuutusta. Osoitteistokytkenään pohjautuva malli lienee tyypillisempi tapaus erillisjärjestelmäliitoksissa.

Tieto pysyvistä osoitteistokytkenästä liittyjän ja palveluntuottajan välillä tallennetaan Kanta-osoitteistoon. Palvelupyynnön käytettävä palveluntuottajan (erillisjärjestelmästä vastaava organisaatio) liityntäpiste kytketään Kanta-osoitteistossa liittyjään (ydinjärjestelmästä vastaava organisaatio) ja kysely tehdään liittyjän nimissä. Vastaavalla tavalla voidaan ajatella, että kytkenästä liittyjän liityntäpiste annetaan palveluntuottajan käyttöön. Oleellista on, että liityntäpiste – liittyjä –suhde on palveluntuottajan yksilöivä jolloin 1) käyttöoikeudet tälle kombinaatiolle voidaan määritellä liittyjän toimesta palveluntuottajakohtaisesti ja 2) tähän palveluntuottajaan liittyvä liikenne on eroteltavissa liittyjän omasta Kanta-liikenteestä.

Tässä mallissa liittyja-elementtiin asetetaan aina se taho, joka on ilmoitettu Kanta-liittyjäksi ja palveluntuottaja-elementtiin asetetaan aina se taho, joka käyttää tietoa palvelutapahtuman toteuttamiseksi. Rekisterinpitäjäksi asetetaan palvelunjärjestäjän eli Kanta-liittyjäksi ilmoitetun organisaation rekisterinpitäjätieto.

Ostopalveluvaltuutus toimii vastaavalla tavalla kuin muissakin Kanta-palveluissa eli ostopalveluvaltuutuksella voidaan antaa palveluntuottajalle rajattu oikeus toimia palvelunjärjestäjän roolissa Kanta-palveluun päin.

3.3.3 Ammattihenkilön ilmoittaminen

PP52 vaatii lisäksi ammattihenkilön tunnisteen ilmoittamista palvelupyynnön yhteydessä.

3.4 Käsittelysäännöt

- palautetaan hakukriteerinä käytetyn potilaan luovutusten hallintaan liittyvät tiedot
  - Jos potilaalle on arkistoitu Kanta-informointiasiakirja (KINFO), palautetaan kantaInformointi-rakenteessa tieto potilaan saamasta informoinnista
  - Jos potilaalle ei ole arkistoitu Kanta-informointia (KINFO), mutta potilaalle on arkistoitu Potilaan informointiasiakirja (INFO), palautetaan informointirakenteessa Potilaan informointiasiakirjalla (INFO) arkistoidut tiedot
  - luovutuslupa (LT2)
  - tieto hätähaun kieltojen ohituksesta
  - potilaan asettamat kiellot
    - kyseisen palvelunantajaan, palvelunantajan rekistereihin tai palvelutapahtumiin kohdistuen (PP52) LT1
    - kaikkiin palvelunantajiin, palvelunantajien rekistereihin tai palvelutapahtumiin kohdistuen (PP53)
    - laaja luovutuskielto
- palautetaan vastaus ja lokitetaan kysely luovutuslokiin

3.5 Lisätiedot

LT1 Huomioitava, että PP52-kyselyssä käytettävä rekisterinpitäjän muutostilanteissa pyyntösanomassa uutta rekisterinpitäjää, jotta PP52-kysely palauttaa palvelutapahtumakohtaiset kiellot.

Lisäksi huomioitava rekisterinpitäjän muutostilanteissa, että PP52-kysely palauttaa vain kysyvää organisaatiota koskevat palvelunantaja- ja rekisterikohtaiset kiellot. Kysely ei palauta kieltoja, jotka potilas on asettanut organisaatioille, jotka on kieltojen asettamisen jälkeen liitetty kysyvään organisaatioon.

LT2 Luovutuslupa (tyyppi KA)

1.1.2024 alkaen luovutuslupa laajenee kattamaan luovutukset myös Potilastiedon arkiston ulkopuolella.

Jos luovutuslupa-asiakirja sisältää Lomakkeen omistajan määrittelyversio -tiedossa arvon PTA330.2024, vastaussanomalla palautetaan luovutuslupa-rakenteessa teksti-Versio-tiedossa sama arvo PTA330.2024. Tällöin luovutuslupa oikeuttaa luovutuksiin myös Potilastiedon arkiston ulkopuolella.

Vastaussanomalla palautetaan luovutuslupa-rakenne ilman tekstiVersio-tietoa, jos potilas on antanut luovutusluvan 31.12.2023 asti voimassa olleella luovutusluvan sisällöllä. Tällöin luovutuslupa oikeuttaa luovutuksiin ainoastaan Potilastiedon arkiston kautta.

4 Aktiivisten palvelutapahtumien hakupyyntö PP54 (oma käyttö) ja PP55 (luovutus)

Huom. tässä luvussa kuvattavat palvelupyynnöt PP54 ja PP55 noudattavat olemassa olevien Kanta-rajapintojen mukaista HL7 V3 –sanomaliikenneprotokollaa sekä HL7 V3 Medical Records –rajapintatoteutusta.

Huom. Aktiivisella palvelutapahtumalla tarkoitetaan palvelupyynnöissä PP54 ja PP55 palvelutapahtumaa, johon voidaan liittää hoitoasiakirjoja. Näin kaikki palautuvat palvelutapahtumat eivät välttämättä ole voimassa olevia palvelutapahtumia. Niitä voi käyttää hoitosuhteen todentamiseen, jos erikseen tarkistaa, onko palvelutapahtuma voimassa. Tähän on tarvittavat tiedot paluusanomassa ainakin niiden palvelutapahtumien osalta, jotka ovat päättyneet alle 3 kk sitten. Palautettavien tietojen perusteella ei voi suoraan päätellä, onko palvelutapahtuma voimassa oleva, jos palvelutapahtumalla ei ole päättymispäivää (kts. [Voimassa oleva palvelutapahtuma](#)). Jos PP54:n palauttama tieto ei riitä PT:n voimassaolon varmistamiseen, voi käyttää PP59-palvelupyyntöä.

4.1 Liiketoimintalogiikan kuvaus (haku - vastaus)

Aktiivisten palvelutapahtumien hakupyyntö palauttaa (yhden tietyn) palvelujen antajan (tietylle potilaalle) aktiivisena olevien palvelutapahtumien kuvailutiedot (tietty rajattu kuvailutietojen joukko) pohjautuen rajausehtoihin. Palvelupyynnön tyypillinen käyttötapaus liittyy erillisjärjestelmän tuottamien tietojen kytkemiseksi palvelutapahtumiin.

Kun hakupyynnöä käyttää palvelujen antajan oma järjestelmä oman liityntäpisteen kautta, on kyseessä oma käyttö (PP54). Kun hakupyynnöä käyttää muu palvelujen tuottaja kuin palvelujen antaja itse, on kyseessä luovutus (PP55). Huomattava on, että PP54 sekä PP55 haut kohdistuvat aina vain yhteen rekisteriin. Yhdellä haulla ei ole mahdollista hakea useasta eri rekisteristä.

Hoitosuhteen todentamista ei tarvita mutta hakupyynnössä on käytettävä erityistä syytä "palvelutapahtuman selvittäminen". Luovutushaun oikeutuksen ja laajuuden tarkastaminen ohitetaan, samoin kaikki palvelutapahtumiin kohdistuvat kiellot (palvelutapahtuma-, rekisteri- ja palvelujen antaja) ohitetaan. Ohitukset perustuvat siihen, että palvelujen tuottajan tekemä haku rinnastetaan palvelujen järjestäjän omaan käyttöön. Tämä oman käytön rinnastus vaatii, että arkiston viestinvälitys tarkistaa oikeuden hakuun Kanta-osoiteistokytken avulla. Osoiteistokytkenässä palvelupyynnöön käytettävä muun palvelun tuottajan (erillisjärjestelmästä vastaava organisaatio) liityntäpiste kytketään Kanta-osoiteistossa palvelunantajaan (ydinjärjestelmästä vastaava organisaatio) ja kysely tehdään palvelunantajan nimissä.

Aktiivisten palvelutapahtumien hakupyynnön vastauksena palautetaan (yhden tietyn) palvelujen antajan (tietylle potilaalle) aktiivisena olevien palvelutapahtumien kuvailutiedot (tietty rajattu kuvailutietojen joukko) pohjautuen rajausehtoihin. Palautettavat palvelutapahtumat ovat sellaisia, jotka ovat päättyneet tai alkaneet hakukriteerien sisällä, myös sellaiset jotka ovat alkaneet hakukriteerien ulkopuolella ja ovat käynnissä. Palautuvat palvelutapahtumat ovat sellaisia, joihin voidaan liittää hoitoasiakirjoja. Nämä palvelutapahtumat eivät ole välttämättä sellaisia, joita voidaan käyttää hakutilanteessa hoitosuhteen todentamiseen. Niitä voi käyttää hoitosuhteen todentamiseen, jos erikseen tarkistaa, onko palvelutapahtuma voimassa. Tähän on tarvittavat tiedot paluusanomassa ainakin niiden palvelutapahtumien osalta, jotka ovat päättyneet alle 3 kk sitten. Palautettavien tietojen perusteella ei voi suoraan päätellä, onko palvelutapahtuma voimassa oleva, jos palvelutapahtumalla ei ole päättymispäivää (kts. [Voimassa oleva palvelutapahtuma](#)). Jos PP54:n palauttama tieto ei riitä palvelutapahtuman voimassaolon varmistamiseen, voi käyttää PP59-palvelupyynnöä.

Hakupyynnön hyödyntäminen edellyttää palvelutapahtumien rekisteröimisen Kantaan riittävän ajoissa, jotta se on käytettävissä kohdentamisessa.

4.2 Tietosisältö – pyyntö

Hakupyynnö toteutetaan käyttämällä dokumentissa Potilastiedon arkiston Medical Records - sanomat määriteltyä HL7 V3 MR –rajapintatoteutusta. Haussa on käytettävä interaktiota Find Document Metadata Query (RCMR_IN100029FI01), sillä haetaan vain palvelutapahtuman kuvailutietoja.

Hakuehtona voi käyttää Medical Records sanomien hakuehdon 9 Aktiivisten palvelutapahtumien kuvailutietojen haku mukaisia parametreja:

- potilaan henkilötunnus (pakollinen)
- tapahtumapäivä tai tapahtumapäivämääräväli (mikäli hakua halutaan rajata tapahtumapäivän tai tapahtumapäivämäärävälän perusteella)
  - aikarajausta on suositeltavaa käyttää, sillä muuten palautuu kaikki potilaan palvelutapahtumat

Kontekstittiedot (**pakolliset lihavoituna**):

- **Palvelujen tuottaja, pakollinen vain palvelupyynnön PP55 yhteydessä** (esim. alueellinen labra)
  - uusi HL7 tieto, löytyy rakenteesta
    - controlActProcess/authorOrPerformer/assignedPerson/Represented Organization/asOrganizationPartOf/wholeOrganization/id
- **Palvelujen antaja joka toimii palvelunjärjestäjän roolissa**
controlActProcess/authorOrPerformer/assignedPerson/RepresentedOrganization/id
- **Ammattihenkilö, pakollinen vain palvelupyynnön PP55 yhteydessä**
  - ammattihenkilön id
  - ammattihenkilön nimi
  - ammattihenkilön tunnistautumistapa
  - ammattihenkilön palveluysikkö
- **Rekisterinpitäjä** (aina palvelun järjestäjän)
  - + rekisteritunnus + tarvittaessa rekisterin tarkenne
- **Erityinen syy, pakollinen vain palvelupyynnön PP55 yhteydessä**
  - 1.2.246.537.5.40120.2006 / KanTa-palvelut - Kontrollikehyksen prosessinhallintakoodisto:
    - arvo 3: sähköisen arkiston varmistusten hallinta
  - 1.2.246.537.6.240.2012 THL/Oper- Potilastietojen katselun erityinen syy
    - ”palvelutapahtumatunnuksen selvittäminen”

Lisäksi MR-rakenteissa välitetään teknisen rajapinnan yleiset parametrit (käytännössä HL7 V3 -kehukset).

4.3 Tietosisältö – vastaus

Hakupyynnö toteutetaan käyttämällä dokumentissa Potilastiedon arkiston Medical Records - sanomat määriteltyä HL7 V3 MR –rajapintatoteutusta. Vastaus palautuu interaktiolla Find Document Metadata Response (RCMR_IN100030FI01) ja sillä palautuu ainoastaan sanomatyypille RCMR_MT100001FI01 (Document Event) määritellyt tiedot (Aktiivisten palvelutapahtumien palautettava kuvailutieto).

Mikäli hakua rajattiin kyselyparametrilla tapahtumapäivän tai tapahtumapäivämäärävälin perusteella, arkisto palauttaa tällöin sellaiset palvelutapahtuman tiedot, jotka ovat päättyneet tai alkaneet hakukriteerien sisällä, myös sellaiset jotka ovat alkaneet hakukriteerien ulkopuolella ja ovat käynnissä.

5 Palvelutapahtumien haku luovutuskieltojen ylläpitoa varten PP56

Huom. tässä luvussa kuvattava palvelupyynnö PP56 noudattaa olemassa olevien Kanta-rajapintojen mukaista HL7 V3 –sanomaliikenneprotokollaa sekä HL7 V3 Medical Records –rajapintatoteutusta.

5.1 Liiketoimintalogiikan kuvaus (haku - vastaus)

Palvelutapahtumatunnusten haku luovutuskieltojen ylläpitoa varten palauttaa kysyvälle järjestelmälle tietyn potilaan kaikkien palvelunantajien palvelutapahtumien kuvailutiedot. Palvelupyynnöä käytetään, kun potilastietojärjestelmään tarvitaan potilaan palvelutapahtumatiedot luovutuskieltojen ylläpitoa varten. Kyseessä on aina luovutushaku.

Hoitosuhteen todentamista ei tarvita mutta hakupyynnössä on käytettävä erityistä syytä "Palvelutapahtumatunnuksen selvittämisen perustelu luovutuskieltojen ylläpitoa varten". Luovutushaun oikeutuksen ja laajuuden tarkastaminen ohitetaan, samoin kaikki palvelutapahtumiin kohdistuvat kiellot (palvelutapahtuma-, rekisteri- ja palvelujen antaja) ohitetaan. Ohitukset perustuvat siihen, että luovutuskieltojen ylläpitotilanteessa on potilaan antama lupa tietojen hakemiseen. Hakupyynnö tehdään kysyvän palvelunantajan nimissä.

Palvelutapahtumatunnusten haku luovutuskieltojen ylläpitoa varten palauttaa kysyvälle järjestelmälle tietyn potilaan kaikkien palvelunantajien palvelutapahtumien rajatut kuvailutiedot haussa käytetyillä rajausehdoilla rajattuna.

Potilas on yksilöitävä virallisella henkilötunnuksella.

5.2 Tietosisältö – pyyntö

Hakupyynnö toteutetaan käyttämällä KANTA Potilaskertomusarkiston dokumentissa Medical Records -sanomat määriteltyä HL7 V3 MR –rajapintatoteutusta. Haussa on käytettävä interaktiota Find Document Metadata Query (RCMR_IN100029FI01), sillä haetaan vain palvelutapahtuman kuvailutietoja.

Hakuehtona voi käyttää Medical Records sanomien hakuehdon 9.1 Palvelutapahtumien haku luovutuskieltojen ylläpitoa varten mukaisia parametreja:

- potilaan henkilötunnus (pakollinen)
- tapahtumapäivä tai tapahtumapäivämääräväli (mikäli hakua halutaan rajata tapahtumapäivän tai tapahtumapäivämäärävälin perusteella)
  - aikarajasta on suositeltavaa käyttää, sillä muuten palautuu kaikki potilaan palvelutapahtumat

Seuraavia vapaaehtoisia hakuparametreja voidaan käyttää, jos halutaan rajata haku yksityisen työterveydenhuollon palvelutapahtumiin. Jos rajausta tehdään, kummatkin seuraavat hakuparametrit tulee antaa:

- Potilasasiakirjan rekisteritunnus: Sallittu arvo 4 (Työterveyshuolto)
- Rekisterinpitäjän laji: Sallittu arvo 2 (Yksityinen)

Jos ei haluta hakea kaikkien palvelunantajien tietoa, on mahdollista rajata hakua palvelunantajahakupametrilla:

- Palvelunantaja

Kontekstitiedot (**pakolliset lihavoituna**):

- **Palvelujen antaja**
controlActProcess/authorOrPerformer/assignedPerson/RepresentedOrganization/id
- **Ammattihenkilö** (palvelujen tuottajan)
  - ammattihenkilön id
  - ammattihenkilön nimi
  - ammattihenkilön tunnistaumistapa
  - ammattihenkilön palveluyksikkö
- **Rekisterinpitäjä** (aina palvelun järjestäjän)
  - + rekisteritunnus + tarvittaessa rekisterin tarkenne

- **Erityinen syy, pakollinen vain palvelupyynnön PP55 yhteydessä**
  - 1.2.246.537.5.40120.2006 / KanTa-palvelut - Kontrollikehyksen prosessinhallintakoodisto:
    - arvo 3: sähköisen arkiston varmistusten hallinta
  - 1.2.246.537.6.240.2012 THL/Oper- Potilastietojen katselun erityinen syy
    - "palvelutapahtumatunnuksen selvittäminen"

Lisäksi MR-rakenteissa välitetään teknisen rajapinnan yleiset parametrit (käytännössä HL7 V3 -kehykset).

5.3 Tietosisältö – vastaus

Hakupyynnö toteutetaan käyttämällä KANTA Potilaskertomusarkiston dokumentissa Medical Records -sanomat määriteltyä HL7 V3 MR –rajapintatoteutusta. Vastaus palautuu interaktiolla Find Document Metadata Response (RCMR_IN100030FI01) ja sillä palautuu ainoastaan sanomatyypille RCMR_MT100001FI01 (Document Event) määritellyt tiedot (Aktiivisten palvelutapahtumien palautettava kuvailutieto).

Mikäli hakua rajattiin kyselyparametrilla tapahtumapäivän tai tapahtumapäivämäärävalin perusteella, arkisto palauttaa tällöin sellaiset palvelutapahtuman tiedot, jotka ovat päättyneet tai alkaneet hakukriteerien sisällä, myös sellaiset jotka ovat alkaneet hakukriteerien ulkopuolella ja ovat käynnissä.

6 Palvelutapahtuman olemassaolon tarkistus PP57

6.1 Liiketoimintalogiikan kuvaus (haku - vastaus)

Palvelutapahtuman olemassaolon hakupyynnö palauttaa (tietyn potilaan) palvelutapahtuman kuvailutiedot (tietty rajattu kuvailutietojen joukko). Hakuehtona voidaan käyttää joko palvelutapahtumatunnusta tai kuvantamisen järjestelmien yhteydessä Study Instance UID:ta.

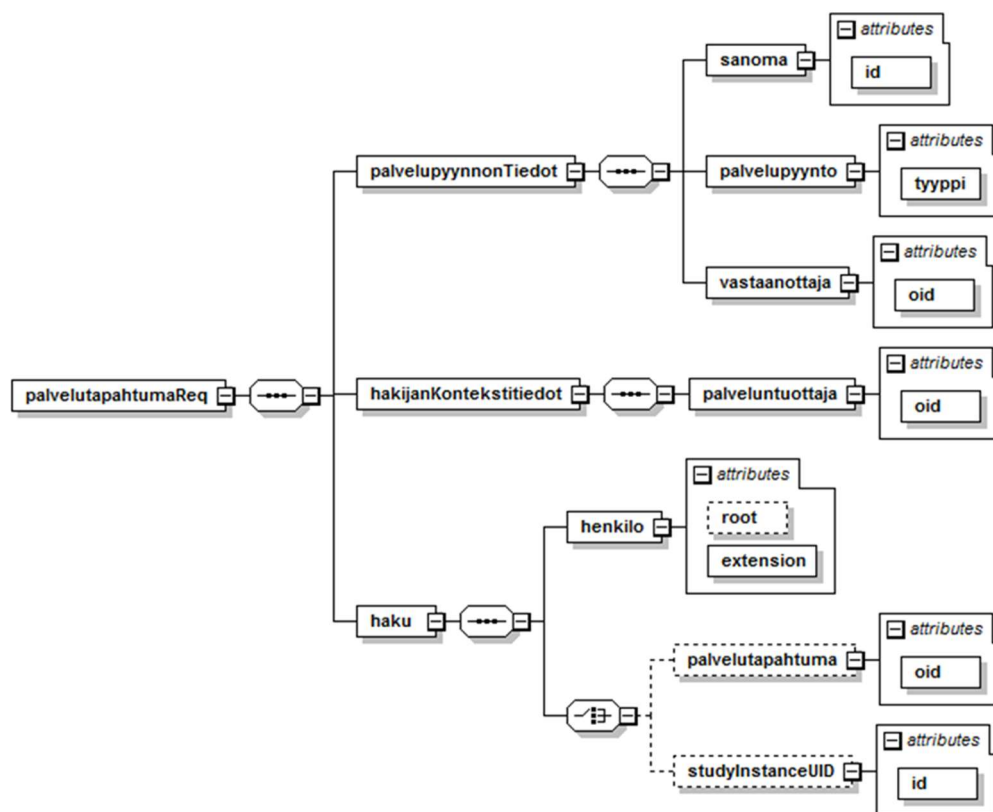
Kevyen kyselyrajapinnan PP57 käyttö tulee päättymään. Korvaava kevyt kyselyrajapinta on PP59.

6.2 Tietosisältö

Tässä luvussa kuvataan pyyntö- ja vastaussanoman rakenne.

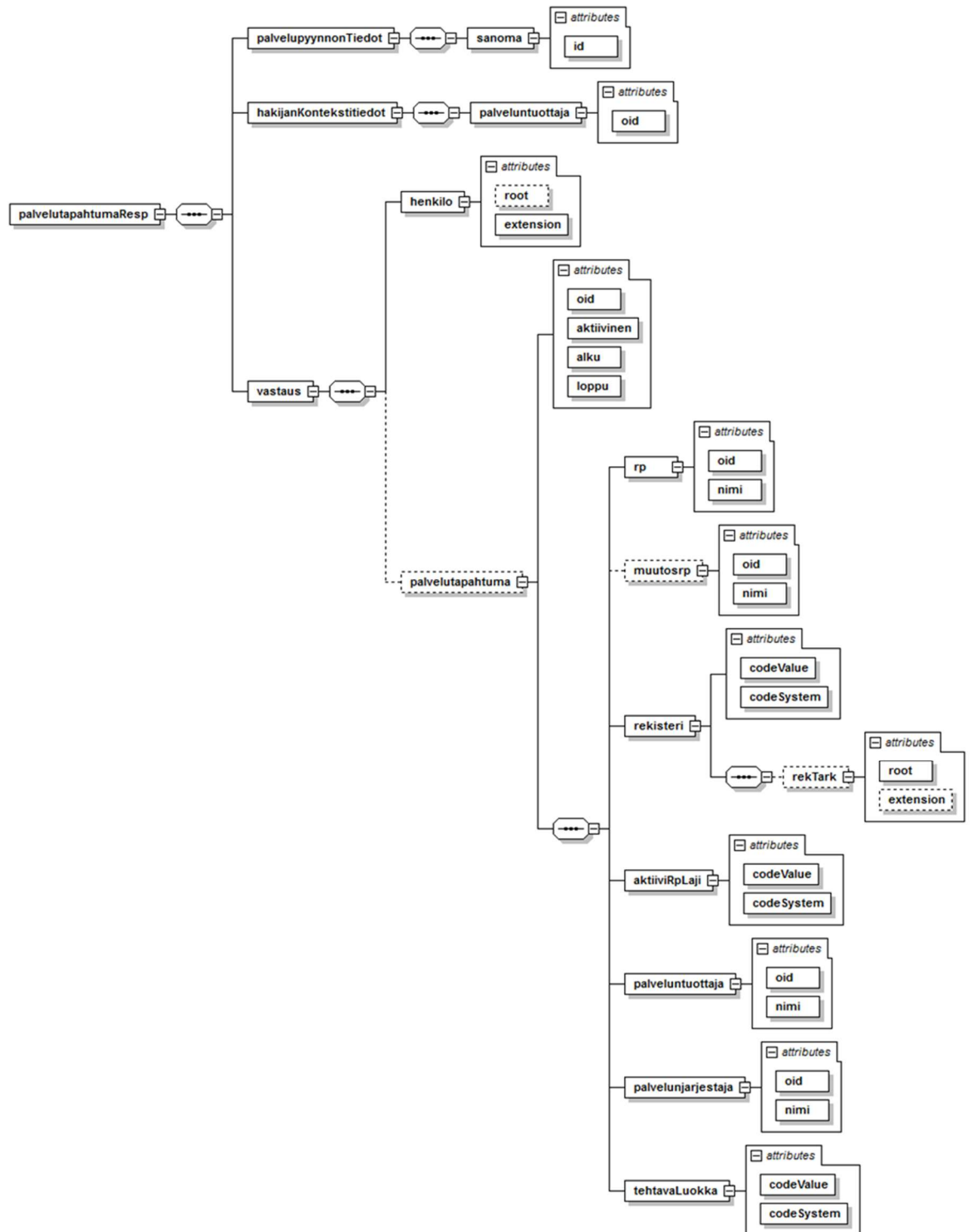
Sanomaskeemat ja WSDL-rajapinnan kuvaus on julkaistu erillisinä tiedostoina tämän dokumentin rinnalla.

6.2.1 Pyyntösanoman rakenne

6.2.2 Vastaussanoman rakenne

6.3 Pääsynhallinta

Pääsynhallinta perustuu muun Kanta-sanomaliikenteen mukaisesti liityntäpisteeseen, Kanta-osoitteistoon ilmoitettuihin tietoihin sekä sanomalla välitettävään organisaatietietoon.

Pyyntösanomalla tieto välitetään palvelupyynnön XML-elementissä "palveluntuottaja" (organisatorinen taho, joka tarvitsee ko. tietoa palvelutapahtuman olemassaolon päättelyyn). Palvelupyyntöä ei ole tarkoitettu käytettäväksi varsinaisesti potilaan hoidon yhteydessä vaan teknisessä mielessä tarkistettaessa palvelutapahtuman olemassaolo, jotta voidaan tehdä jokin tekninen jatkotoimenpide (esim. kuvantamistutkimuksen tallennus).

6.3.1 Normaalitytilanne

Palveluntuottaja-elementtiin laitetaan kyselyn tekijän terveydenhuollon toimintayksikkö-tasoinen SOTE-organisaatiorekisterin mukainen tieto (OID-koodi).

6.3.2 Pysyvä osoitteistokytkenä

Erillisjärjestelmän edustaessa eri organisaatiota kuin liittyjätaho sen oikeus toimia Kanta-pääsynhallinnan näkökulmasta liittyjän nimissä edellyttää ydinjärjestelmästä (=palvelutapahtumasta) vastaavan ja erillisjärjestelmästä (=esimerkiksi laboratoriotutkimuksista) vastaavan organisaation keskinäistä sopimusta "pysyvää" osoitteistokytkenästä tai ostopalveluvaltuutusta. Osoitteistokytkenä pohjautuva malli lienee tyypillisempi tapaus erillisjärjestelmäliitoksissa.

Tieto pysyvää osoitteistokytkenästä liittyjän ja palveluntuottajan välillä tallennetaan Kanta-osoitteistoon. Palvelupyyntöön käytettävä palveluntuottajan (erillisjärjestelmästä vastaava organisaatio) liityntäpiste kytketään Kanta-osoitteistossa liittyjään (ydinjärjestelmästä vastaava organisaatio) ja kysely tehdään liittyjän nimissä. Vastaavalla tavalla voidaan ajatella, että kytkennässä liittyjän liityntäpiste annetaan palveluntuottajan käyttöön. Oleellista on, että liityntäpiste – liittyjä –suhde on palveluntuottajan yksilöivä jolloin 1) käyttöoikeudet tälle kombinaatiolle voidaan määritellä liittyjän toimesta palveluntuottajakohdaisesti ja 2) tähän palveluntuottajaan liittyvä liikenne on eroteltavissa liittyjän omasta Kanta-liikenteestä. Tässä mallissa palveluntuottaja-elementtiin asetetaan aina se taho, joka käyttää tietoa palvelutapahtuman olemassaolosta.

Ostopalveluvaltuutus toimii vastaavalla tavalla kuin muissakin Kanta-palveluissa eli ostopalveluvaltuutuksella voidaan antaa palveluntuottajalle rajattu oikeus toimia palvelunjärjestäjän roolissa Kanta-palveluun päin.

6.4 Käsittelysäännöt

Palvelutapahtumakysely palauttaa tiedon, löytyykö annetuilla kyselyparametreilla (henkilötunnus ja joko palvelutapahtumatunnus tai kuvantamisen Study Instance UID) palvelutapahtuma Potilastiedon arkistosta. Onnistuneessa tapauksessa löydettyä palvelutapahtumalta palautetaan seuraavat kuvailutiedot Potilastiedon arkistosta:

- palvelutapahtuman tunnus (palvelutapahtuman OID), boolean-tyyppinen tieto onko palvelutapahtuma voimassa oleva sekä palvelutapahtuman alku- ja päättymisaika.
- aktiivisen rekisterinpitäjän OID-tunnus ja nimi (rp)
- potilasasiakirjan rekisteritunnus (rekisteri)
  - rekisterin tarkenne, jos työterveydenhuolto (rekTark)
- aktiivisen rekisterinpitäjän laji (aktiiviRpLaji)
- palveluntuottajan OID-tunnus ja nimi (=palvelunantaja)
- palvelunjärjestäjän OID-tunnus ja nimi
- tehtävuokka (tehtavaLuokka)

Vastaussanomasta voidaan päätellä, löytyykö välitetyillä kyselyparametreilla Potilastiedon arkistosta palvelutapahtuma ja jos palvelutapahtuma löytyy, onko palvelutapahtuma voimassa vai ei (kts. [Voimassa oleva palvelutapahtuma](#)).

1. Mikäli palvelutapahtumaa ei löydy ollenkaan Potilastiedon arkistosta, vastaussanomassa ei palauteta palvelutapahtuma-elementtiä.
2. Mikäli palvelutapahtuma löytyy ja se on voimassa, palautetaan palvelutapahtuman kuvailutiedot, sekä palvelutapahtuma-elementin attribuutti 'aktiivinen' saa arvon 'true'. Tällöin palvelutapahtumaa voidaan käyttää hoitosuhteen todentamiseen hakutilanteessa. Huom. tässä aktiivinen käsite arvossa 'true' on eri merkityksessä kuin palvelupyynnöissä PP54 ja PP55.
3. Mikäli palvelutapahtuma löytyy mutta se ei ole voimassa, palautetaan palvelutapahtuman kuvailutiedot, ja palvelutapahtuma-elementin attribuutti 'aktiivinen' saa arvon 'false'. Tällöin palvelutapahtumaan voidaan liittää hoitoasiakirjoja, mutta palvelutapahtumaa ei voi käyttää hoitosuhteen todentamiseen hakutilanteessa. Huom. tässä aktiivinen käsite arvossa 'false' on eri merkityksessä kuin palvelupyynnöissä PP54 ja PP55.

Virallisten henkilötunnuksien osalta hakusanomassa ei ole pakko antaa henkilötunnuksen issuer-osaa (root-attribuutti). Mikäli root-attribuuttia ei ole annettu (esim. kuvantamisen yhteydessä), kyseinen tieto noudetaan palvelutapahtuma-asiakirjalta Potilastiedon arkistosta. Tilapäisellä yksilöintitunnuksella sekä palvelutapahtumatunnuksella haettaessa

issuer-osa (root) on aina annettava. Sen sijaan haettaessa kuvantamisen Study Instance UID:lla ja tilapäisellä yksilöintitunnuksella, issuer-osaa (root) ei ole pakko antaa.

7 Palvelutapahtuman tarkistus PP59

7.1 Liiketoimintalogiikan kuvaus (haku - vastaus)

Palvelutapahtuman tarkistus –kyselyä voidaan käyttää seuraaviin tarkistuksiin:

- a) Potilastietojärjestelmä tai erillisjärjestelmä voi tarkistaa asiakirjojen liittämiseksi palvelutapahtumaan, löytyykö palvelutapahtuma Potilastiedon arkistosta.
- b) Potilastietojärjestelmä tai erillisjärjestelmä voi tarkistaa, voiko palvelutapahtumaa käyttää hoitosuhteen todentamiseen hakutilanteessa.3

Hakuehtona voidaan käyttää joko palvelutapahtumatunnusta tai kuvantamisen järjestelmien yhteydessä Study Instance UID:ta.

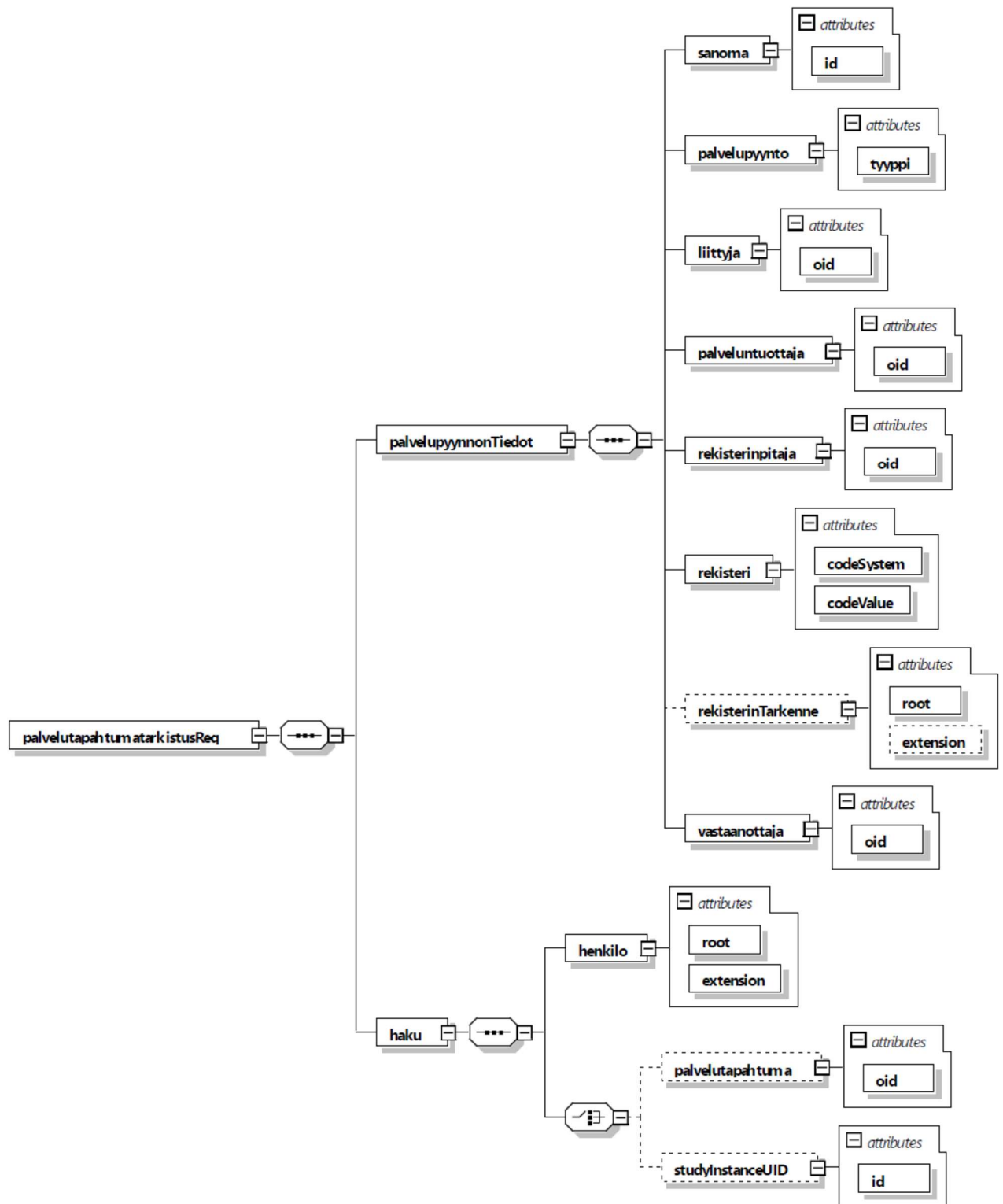
Kevyttä kyselyrajapintaa PP59 voidaan käyttää palvelutapahtuman tarkastamiseen myös yksityisten toimijoiden yhteisliittymistilanteissa (isäntä-vuokralainen). Muissa palvelupyynnöissä yhteisliittymismalli ei ole edelleenkään sallittu. Pysyvän osoitteistokytken liittymismallia ei sallita tämän kyselyrajapinnan käytössä lainkaan.

7.2 Tietosisältö

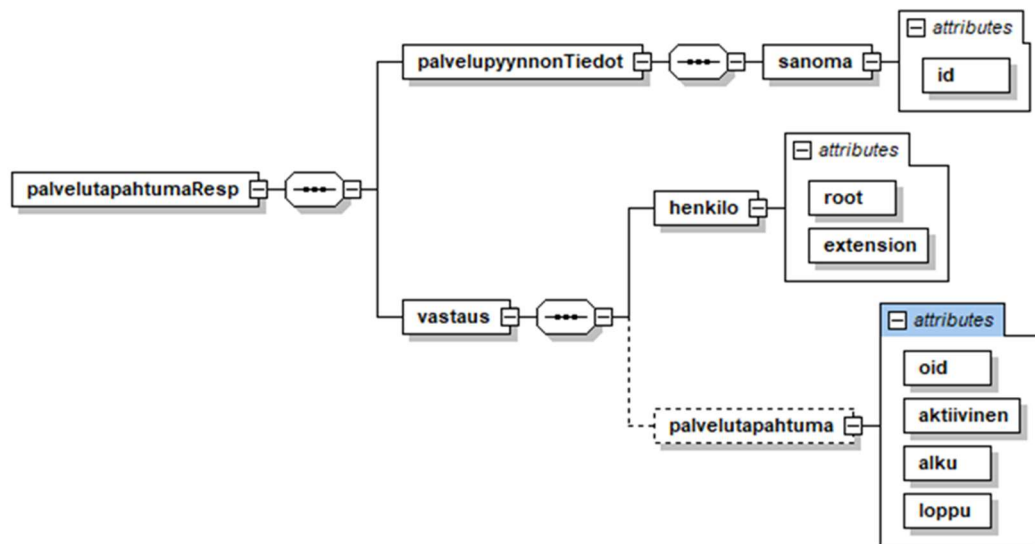
Tässä luvussa kuvataan pyyntö- ja vastaussanoman rakenne.

Sanomaskeemat ja WSDL-rajapinnan kuvaus on julkaistu erillisinä tiedostoina tämän dokumentin rinnalla.

7.2.1 Pyyntösanoman rakenne

7.2.2 Vastaussanoman rakenne

7.3 Pääsynhallinta

Pääsynhallinta perustuu muun Kanta-sanomaliikenteen mukaisesti liityntäpisteeseen, Kanta-osoitteistoon ilmoitettuihin tietoihin sekä sanomalla välitettäviin organisaatietietoihin.

Pyyntösanomalla tiedot välitetään palvelupyynnön tiedoissa XML-elementeissä "liittyja" (organisatorinen taho, joka liittynyt Kanta-palveluihin) sekä "palveluntuottaja" (organisatorinen taho, joka tarvitsee ko. tietoa luovutusluvan päättelyyn).

7.3.1 Normaalitilanne

Normaalitilanteessa liittyjä on sama taho kuin palveluntuottaja. Tällöin palveluntuottaja asetetaan sekä liittyja- että palveluntuottaja-elementtiin. Palveluntuottajan rekisterinpitäjätieto asetetaan rekisterinpitaja-elementtiin.

7.3.2 Yksityisen terveydenhuollon yhteisliittymistilanne

Yhteisliittymismallissa terveydenhuollon toimintayksikkö tai itsenäinen ammatinharjoittaja (vuokralainen) liittyy Kanta-palveluihin varsinaisen liittyjän (isäntä) mukana.

Yhteisliittymistilanteessa isäntä asetetaan liittyja-elementtiin. Vuokralainen asetetaan palveluntuottaja-elementtiin ja vuokralaisen rekisterinpitäjätieto rekisterinpitaja-elementtiin.

7.3.3 Ostopalvelutilanne

Ostopalvelutilanteessa vaaditaan ostopalvelusopimus. Ostopalveluvaltuutus toimii vastaavalla tavalla kuin muissakin Kanta-palveluissa eli ostopalveluvaltuutuksella voidaan antaa palveluntuottajalle rajattu oikeus toimia palvelunjärjestäjän roolissa Kanta-palveluun päin.

Ostopalvelutilanteessa ostopalvelun tuottaja asetetaan palveluntuottaja-elementtiin ja palveluntuottajan rekisterinpitäjä rekisterinpitaja-elementtiin.

Liittyja-elementtiin laitetaan liittymistilanteen mukaan:

- Normaaliutilanteessa palveluntuottaja
- Yksityisten yhteisliittymistilanteessa isäntä

7.3.4 Pysyvä osoitteistokytkenä

Pysyvän osoitteistokytkenän liittymismalli ei ole sallittu tässä palvelupyynnössä

7.4 Käsittelysäännöt

Palvelutapahtuman tarkistuksessa tarkistetaan:

- Löytyykö palvelutapahtuma palveluntuottajan rekisteristä tai ostopalvelutilanteessa ostopalvelun järjestäjän rekisteristä
- Onko palvelutapahtuma voimassa (kts. [Voimassa oleva palvelutapahtuma](#)). Ostopalvelutilanteessa tarkistetaan lisäksi ostopalveluvaltuutuksen löytyminen.

Palvelutapahtumakysely palauttaa tiedon, löytyykö annetuilla kyselyparametreilla (henkilötunnus & joko palvelutapahtumatunnus tai kuvantamisen Study Instance UID) palvelutapahtuma Potilastiedon arkistosta. Onnistuneessa tapauksessa löydettyä palvelutapahtumalta palautetaan seuraavat kuvailutiedot Potilastiedon arkistosta:

- palvelutapahtuman tunnus (palvelutapahtuman OID)
- tieto onko palvelutapahtuma voimassa oleva (boolean)
- palvelutapahtuman alkuaika

- palvelutapahtuma päättymisaika (palautuu, jos palvelutapahtumalle annettu päättymisaika)

Vastauksanomasta voidaan päätellä, löytyykö välitetyillä kyselyparametreilla Potilastiedon arkistosta palvelutapahtuma ja jos palvelutapahtuma löytyy, onko palvelutapahtuma voimassa vai ei (kts. [Voimassa oleva palvelutapahtuma](#)).

1. Mikäli palvelutapahtumaa ei löydy Potilastiedon arkistosta, vastauksanomassa ei palauteta palvelutapahtuma-elementtiä.
2. Mikäli ostopalvelutilanteessa ei löydy ostopalvelun valtuutusta Potilastiedon arkistosta, vastauksanomassa ei palauteta palvelutapahtuma-elementtiä.
3. Palvelutapahtuma-elementti palautetaan, mikäli palvelutapahtuma löytyy Potilastiedon arkistosta ja lisäksi ostopalvelutilanteessa ostopalvelun valtuutus löytyy Potilastiedon arkistosta.
  - a. Palvelutapahtuma-elementin attribuutti 'aktiivinen' saa arvon 'true', mikäli palvelutapahtuma on voimassa. Tällöin palvelutapahtumaan voidaan liittää hoitoasiakirjoja ja palvelutapahtumaa voidaan käyttää hoitosuhteen todentamiseen hakutilanteessa. Huom. tässä aktiivinen käsite arvossa 'true' on eri merkityksessä kuin palvelupyynnöissä PP54 ja PP55.
  - b. Palvelutapahtuma-elementin attribuutti 'aktiivinen' saa arvon 'false', mikäli palvelutapahtuma ei ole voimassa. Tällöin palvelutapahtumaan voidaan liittää hoitoasiakirjoja, mutta palvelutapahtumaa ei voi käyttää hoitosuhteen todentamiseen hakutilanteessa. Huom. tässä aktiivinen käsite arvossa 'false' on eri merkityksessä kuin palvelupyynnöissä PP54 ja PP55.